

Η ΝΕΟΤΕΛΕ

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 30 (13
26 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1941.5

Η Νεοραΐα

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΕΤΟΣ Γ' - ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑΙ
Δ/ΣΕΩΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΩΝ
"Οδός Λεωφόρου 19
"Αριθ. Τηλεφ. Διευθυνσεως 32-094
"Διευθυντού Συντάξεως 34-425
"Τυπογραφείου 593-530
ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικόν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
"Οδός Λεωφόρου 19
"Αριθ. Τεύχ. 30-26 'Απριλίου 1941
ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελών και μη
μεσούντων μελών
ΕΤΗΣΙΑ (Εσωτερικού) Δρ 161 - 230
ΕΣΑΜΗΝΟΣ » 80 - 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ » 40 - 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αιθ' Αγγλίας 1
"Αμερικής Δολ. 6
"Αλγερίας Αιθ. 1
Διά Μουσικά Πρόσωπα Δημοσίου και 'Ιδιω-
τικού Δικαίου (Δήμοις - Κοινότησιν).
Σχολικός Έφορος και Επιτηρητής εν
γένει ΕΤΗΣΙΑ Δραχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»

Αι συνδρομαί άρχονται την 1ην έκάστου μηνός

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

'Από τας βραβευθείσας σχολικάς έκθέσεις υπό των Ταχ. Ταμειυτηρίων

Πώς είμπορεί νά κάνη οικονομία ένα παιδι και
διати την κάνη.

Με μεγάλην χαράν γιορτάσαμεν και έφέτος την
γιορτήν της αποταμιεύσεως αυτή την ήμέραν την πε-
ριμένωμεν με αγωνία και χαράν γιά ν' άκούσωμεν
πρώτα από την δασκάλα μας τά καλά λόγια της απο-
ταμιεύσεως και γιά νά είπούμεν κι' έμεις εκείνο πού
καταλαβαίνωμεν γι' αυτήν τό θέμα πού μας δώθηκε
είναι αυτό πού γράφομεν άνωτέρω.

«Πώς είμπορεί νά κάνη οικονομία ένα παιδι και
διати την κάνη».

Βέβαια μπορεί κάθε παιδι νά γράψη ότι θέλει
έπάνω σ' αυτό τό θέμα άλλα ή γνώμη ή δική μου είναι
αυτή, πρώτον πώς μπορεί νά κάνη οικονομία με θαυ-
μάσια αποτελέσματα. Όταν σ' ένα μικρό παιδί δι-
δουν οι γονεΐς του ή οι συγγενείς του μία ή δύο δραχ.
αυτά τά χρήματα πρέπει νά τά φυλάξη γιατί δεν έχει
ανάγκην ούτε γιά φαγητό ούτε γιά τίποτε άλλο νά
φροντίση, φυλάττοντας αυτά τά χρήματα τό παιδι
πρώτον συνηθίζει εις την οικονομίαν ή οποία οικονο-
μία ως μας είπε ή δασκάλα μας είναι μεγάλη άρετή,
διά της μεγάλης λοιπόν αυτής άρετής αποταμιεύεται
κάθε όδολός πού τού δίδουν όταν μεγαλώση αϊ απο-

ταμιεύσεις του είναι δυνατόν νά είναι άνώτερες γιατί
βλέποντας οι γονεΐς του και οι συγγενείς του με με-
γάλην χαράν τού προσφέρουν περισσότερα χρήματα.
Μά θα με ρωτήσετε γιατί τό παιδι την κάνη αυτή την
οικονομίαν; Ός άρετή ή οικονομία πρέπει νά συνη-
θίζεται από μικράς ηλικίας εις τούς ανθρώπους διότι
τίποτε δεν γίνεται άνευ αυτής. Τό παιδι κάνει την οι-
κονομία του διά νά σπουδάση εις οιαδήποτε έπιστή-
μη; Διά νά γίνη ένας καλός έμπορος. Διά νά γίνη
ένας καλός καλλιτέχνης. Διά νά γίνη ένας καλός
κτηματίας. Τέλος διά νά γίνη οικονομικός ανεξάρτη-
τος και δι' αυτής νά γίνη χρήσιμος εις την κοινωνίαν
βοηθώντας την οικογένειάν του τούς συγγενείς του
και την πατρίδα του.

Αυτά τά καλά μόνο διά της οικονομίας γίνονται.

Ζήτω ή οικονομία, ζήτω ή αποταμίευσις.

'Εν 'Ημεροβιγλίω - Θήρας τι 31 'Οκτωβρίου 1939

Τ. Τ. Τ. Γραφείον Φηρών - Θήρας

Ευάγγελος 'Αλεξ. Βελώνιας

Μαθητής ΣΤ' τάξεως δημοτικού scho-
λείου 'Ημεροβιγλίου έπαρχίας Θήρας

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΣΙΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΝΤΟΚΩΣ ΠΡΟΣ 4% ΕΤΗΣΙΩΣ

'Εσωτερικού από δραχ. 1 έως 100.000.-

'Εξωτερικού » » 1 » 500.000.-

Κεφάλαιον καταθετών Δραχ. 3.760.000.-

Πός κάτοχος βιβλιαρίου Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου δύναται νά ένεργη καταθέσεις και ανάληψεις
εις όλα τά Ταχυδρομεία τού Κράτους και δι' όλων των αγροτικών διανομών. - Οι τόκοι των αποτα-
μιευμένων ποσών κεφαλαιοποιούνται κατ' έτος και άνατοκίζονται. - Τό 1/3 τού άνατοκίου δρίου των
καταθέσεων, ήτοι δραχ. 33.500, δέν καταλογονται εις ουδεμίαν περιπτώσιν. - Διά την διευκόλυνσιν της
οικονομίας και της αποταμιεύσεως τό Ταχυδρομικόν Ταμειυτήριον διαθέτει ειδικούς καλλιτεχνικούς
κουμπαραδες, πωλουμένους εις όλα τό Ταχυδρομικά Γραφεία τού Κράτους. - Όταν έχετε ένα κουμ-
παρά δύνασθε νά εξυπηρετήσθε κατά τόν καλλίτερον τρόπον τας οικονομίας σας, διότι συνηθίζε-
τε εύκολώτερα στην αποταμίευσι.

Ε.Ο.Ν.
446

ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ ΤΗΣ Α. Μ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΑΟΝ

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἀπήλυθεν πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν
Λαὸν τὸ ἀκόλουθον διάγγελμα:

Τὰ σκληρὰ πεπρωμένα τοῦ πολέμου ἀναγκάζουν ἡμᾶς σήμερον, ὅπως ὁμοῦ μετὰ τοῦ Διαδόχου τοῦ Θρόνου καὶ τῆς νομίμου Κυβερνήσεως τῆς Χώρας ἀπομακρυνθῶμεν ἐξ Ἀθηνῶν καὶ μεταφέρωμεν τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Κράτους εἰς Κρήτην, ὅποθεν θὰ δυνηθῶμεν νὰ συνεχίσωμεν τὸν ἀγῶνα, τὸν ὁποῖον ἡ θέλησις τοῦ Ἑθνικοῦ ὀλοκλήρου καὶ τὸ καθήκον τῆς περιφρουρήσεως τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς ἀκεραιότητος τῆς χώρας ἐπέβαλλον ἡμῖν νὰ ἀναλάβωμεν, μετὰ τὴν ἀπρόκλητον ἐπίθεσιν, ἣν ὑπέστημεν ἐκ μέρους δύο Αὐτοκρατοριῶν.

Ἡ θέλησις ἡμῶν, τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ποικιλοτρόπως διατρανωθεῖσα μέχρι σήμερον, προϋπέθετε τὴν μέχρις ἐσχάτων ἀντίστασιν τῶν ἑλληνικῶν στρατευμάτων, ἅτινα, παρὰ τὸν ἄνισον ἀγῶνα, ἰδίως μετὰ τὴν γερμανικὴν ἐισβολὴν εἰς τὰ ἐδάφη μας, πεισιμῶνως ἠγωνίσθησαν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἔχοντα συνεισφορά καὶ τὰ βρετανικὰ στρατεύματα, τὰ ὁποῖα ἐσπευσαν εἰς βοήθειάν μας καὶ τὰ ὁποῖα λαμπρῶς ἠγωνίσθησαν καὶ ἀγωνίζονται ἀκόμη ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς γῆς, ὑπὲρ μιᾶς δικαίας ὑποθέσεως. Τὰ στρατεύματα ἡμῶν, ἐξηντημένα ἐκ τοῦ τραχέος καὶ νικηφόρου πολέμου, τὸν ὁποῖον διεξήγον ἐπὶ ἑξ μηνῶν ἐναντίον πολὺ ἰσχυροτέρου ἐχθροῦ, γράφοντες τὰς ἐνδοξότατας σελίδας τῆς στρατιωτικῆς ἡμῶν ἱστορίας, συνεχίζουσιν τὸν κατὰ τῆς Γερμανίας ἀγῶνα μετ' ἀφαντάστων ἡρώων.

Ἀγνοοῦμεν ἀκόμη ὑπὸ ποίας συνθήκας ἐπακρι-

βῶς εὔρεθεις ὁ στρατὸς τῆς Ἡπείρου ὑπέγραψεν ἀνακωχὴν μετὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἐν ἀγνοίᾳ ἡμῶν, τοῦ Ἀρχιστρατήγου καὶ τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ πράξις αὕτη κατ' οὐσίαν δὲν δεσμεύει τὴν ἐλευθέραν βούλησιν τοῦ Ἑθνικοῦ, τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία συνίσταται εἰς τὴν συνεχίσιν τοῦ ἀγῶνος δι' ὅλων τῶν ὑπολειπομένων ἡμῖν δυνάμεων, πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ὑπᾶτων ἐθνικῶν συμφερόντων.

Ὑποχρεωμένοι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον νὰ μεταβῶμεν εἰς Κρήτην, δὲν τὸ πράττομεν εἰμὴ ἵνα ἐλευθέρως καὶ ἀπὸ ἐλευθέρως ἑλληνικῆς γῆς δυνηθῶμεν νὰ συνεχίσωμεν τὸν κατὰ τῶν ἐισβολῶν ἀγῶνα μέχρι τῆς τελικῆς νίκης, ἥτις καὶ θὰ ἐπιβεβαιώσῃ πληρῶς τὰς μεγάλας θυσίας τοῦ Ἑθνικοῦ.

Μὴ ἀποθαρρῆστε, Ἕλληνες, οὐδὲ κατὰ τὴν ὀδυνηρὰν αὐτὴν στιγμήν τῆς ἱστορίας μας. Θὰ εἴμαι πάντοτε μετὰ ὑμῶν. Τὸ δικαίον τοῦ ἀγῶνος μας καὶ ὁ Θεὸς θὰ βοηθήσῃ, ὅπως ἐπιτύχωμεν δι' ὅλων τῶν μέσων τὴν τελικὴν νίκην, παρὰ τὰς δοκιμασίας, τὰς θλίψεις, τοὺς κινδύνους, τοὺς ὁποίους ἀπὸ κοινοῦ ἐδοκίμασαμεν καὶ θὰ δοκιμάσωμεν ἐν τῷ μεταξύ. Μείνατε πιστοὶ εἰς τὴν ἰδέαν μιᾶς ἠνωμένης, ἀδιαίρετου, ἐλευθέρου Πατρίδος.

Ἐντείνετε τὰς θελήσεις σας.

Ἀντιτάξατε τὴν ἑλληνικὴν σας ὑπερηφάνειαν κατὰ τῆς ἐχθρικής βίας καὶ τῶν ἐχθρικών δολοφονιών. Θαρσείτε. Αἱ καλαὶ ἡμέραι θὰ ἐπανέλθουν. Ζήτω τὸ Ἔθνος!

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ἀπριλίου 1941.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'

ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΕΜΜΑΝ. ΤΣΟΥΔΕΡΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΑΟΝ

Καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑθνικῆς Κυβερνήσεως κ. Ἐμμανουὴλ Τσουδερός ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν τὸ ἀκόλουθον διάγγελμα:

Πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν,

Εἰς τὴν τόσον σκληρὴν ἀλλὰ καὶ πολὺ μεγάλῃ στιγμῇ, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀναχωρῶ εἰς Κρήτην μετὰ τοῦ ἡρωικοῦ Βασιλέως τῆς Χώρας, ἀνταξίου Συμβόλου τοῦ Μεγάλου Ἀγῶνος, τὸν ὁποῖον συνεχίζει τὸ ἔθνος, αἰσθάνομαι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ εἰπῶ ὅτι εἰμαι ἀληθῶς υπερήφανος διὰ τὴν ἐθνικὴν αὐτὴν πολιτικὴν πράξιν, ἡ ὁποία συμβολίζει κατὰ τὸν πληρέστερον τρόπον τὴν ἀκαμπτον Ἑλληνικὴν ψυχὴν καὶ διαδηλώνει τὴν σταθεράν θέλησιν ὧν μας νὰ μὴ ὑποταχθῶμεν εἰς τοὺς ἐπιδρομείς.

Ἀμυνόμεθα κατὰ μιᾶς ἀδίκου ἐπιθέσεως, ἀλλὰ καὶ πρωτοφανοῦς ἀτιμίας, ὁποία εἶναι ἡ ἐναντίον μας ἐκ τῶν νῦντων ἐπιθεοὶς μιᾶς αὐτοκρατορίας ἑκατὸν ἑκατομμυρίων, διὰ νὰ σώσῃ τὴν ἀνάνδρον σύντροφον αὐτῆς, τὴν ὁποίαν εἰχομεν νικῆσει.

Ἀπὸ τὰς δοκιμασίας τοῦ τραχυτάτου αὐτοῦ ἀγῶνος κατὰ τῆς φυλῆς μας, τὸν ὁποῖον ἀποδοκιμάζουν καὶ βδελύσσονται πάντες οἱ ψυχικῶς ἀνώτεροι καὶ ἐλεύθεροι λαοὶ τῆς Γῆς, θὰ ἐξέλθωμεν Νικηταί, Δοξασμένοι καὶ Μεγαλωμένοι. Ἡ ἡθικὴ δύναμις τῆς χώρας μας οὐδέποτε ἄλλοτε ἔφθασεν εἰς τὸ ὕψος τῆς τῶ σημερινῶν.

Ἡ ἀνευ ἐξουσιοδοτήσεως ὑπογραφείσα με τοὺς Γερμανοὺς στρατιωτικὴ ἀνακωχὴ εἶναι, φαίνεται, βεβαιασμένη πράξις κοπῶσεως, δικαιολογημένη ὕστερα ἀπὸ ἀνίσον ἀλλὰ νικηφόρον ἐξάμηνον ἀγῶνα, καὶ εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς συντριπτικῆς πίεσεως, τὴν ὁποίαν ὁ αὐτὸς ἐχθρὸς ἤσκησε κατὰ τοῦ γενναίου Στρατοῦ μας. Ὁ ἀγὼν εἶναι γεμᾶτος ἀπὸ ὕλικας καταστροφῆς καὶ ἀπὸ ἀνάνδρα πλήγματα κατὰ τῶν ἀμάχων.

Αἱ ζημίαι δὲν πτοοῦν γενναίους ἀνθρώπους. Αὗται ἀποκαθίστανται καὶ θὰ ἀποζημιωθοῦν. Ὅλοι οἱ Ἕλληνες θὰ συμμερισθῶμεν τὰς ζημίας καὶ θὰ τὰς διανείμεμεν μετ' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι θὰ τὰς ὑποστοῦν.

Τοῦτο εἶναι ἱερὰ καὶ ἀπαράβατος ὑποχρέωσις.

Καρτερεῖτε. Ἐτοὶ αὐξάνουν τὰ ἠθικὰ κέρδη τῆς χώρας, διὰ τῶν ὁποίων σύντομα θ' ἀνεγερθῇ ἡ Νέα Μεγάλῃ Ἑλλάς. Τὰ ἔθνη, τὰ ὁποῖα τηροῦν τὴν τιμὴν τῶν καὶ σέβονται τὰς φιλικὰς τῶν ὑποχρεώσεις, ἀποκτοῦν τίτλους, ἐξυμνετοῦντας τὰ συμφερόντα των. Οἱ τίτλοι μας αὐτοὶ εἶναι γραμμένοι μετ' αἵμα καὶ περιγράφουν θυσίας καὶ υπερτάτους ἡρωϊσμούς. Ὁφείλομεν νὰ τοὺς σεβασθῶμεν καὶ νὰ τοὺς περιφρουρήσωμεν.

Νὰ εἰσθε βέθαιοι ὅτι γρήγορα ξημερώνει λαμπρὰ Ἑθνικὴ Ἡμέρα, ἡ μεγαλειτέρα τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Ἀθῆναι 23 Ἀπριλίου

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως
Ε. Ι. ΤΣΟΥΔΕΡΟΣ

ΔΗΛΩΣΙΣ

Αἱ λόγῳ τῶν ἐκτάκτων περιστάσεων προκύψασαι συγκοινωνιακαὶ δυσχέρειαι ἐπέφερον ἀνυπερβλήτους δυσκολίας εἰς τὴν κυκλοφορίαν τοῦ περιοδικοῦ «Ἡ Νεολαΐα» καί, ὡς ἦτο ἐπόμενον, εἰς τὴν εἰσπραξίν τῶν συνδρομῶν, αἵτινες ἀποτελοῦν τὸν μόνον πόρον αὐτοῦ. Ἐκ τῆς συνεπείᾳ τούτου προελθούσης σοβαρᾶς μειώσεως τῶν ἐσόδων τοῦ Περιοδικοῦ, προέκυψεν ἡ σκληρὰ ἀνάγκη ὅπως ἀνασταλῇ προσωρινῶς ἡ ἐκδόσις του.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΡΙΖΗΣ

Μαζί με τόν Έλληνικόν Λαόν, ή 'Εθνική Νεολαία έθρήνησε και ίδιας-τέρας τόν άδόκητον και πρόωρον θάνατον του Κυβερνήτου της χώρας και Γενικού Έπιθεωρητού της Ε.Ο.Ν. 'Αλεξάνδρου Κοριζή. Μετά τó βαρύ πλήγμα πού υπέστη με την σκληράν άπώλειαν του μεγάλου 'Αρχηγού και 'Ιδρυτού της 'Ιωάννου Μεταξά, ή 'Ελληνική Νεολαία ήσθάνη ότι, έν τώ προσώπώ του διαδόχου του, είχαν εύρει Ικανόν και άξιον συνεχιστήν του Έργου του, πρόθυμον και αποφασιστικών δδγητήν της εις τόν μεγάλον δρόμον τού Καθήκοντος και της Τιμής, τόν όποιον της είχε χαράξει 'Εκείνος.

Οί θερμοί και στοργικοί λόγοι πού της άπήνθουν με την πρώτην και μόνην 'Ημερησίαν Διάταγήν του τó ζωήρón και άποτελεσματικόν ένδιαφέρον πού επέδειξε άμέσως διά την ένίσχυσιν και ανάπτυξιν της εθνικής της δράσεως τó έμπνευσμένον και πράγματι υπέροχον έθνικόν κήρυγμα πού της άπήνθουσε κατά την μεγάλην συγκέντρωσιν της 25ης Μαρτίου εις τó θέατρον «Παλλάς», όλα αυτά δημιούργησαν μεταξύ αυτού και της 'Ελληνικής Νεότητος μίαν θερμήν, βαθείαν και ειλικρινή ψυχικήν έπικοινωνίαν, ή όποια είχεν ήδη άρχισεν ν' άποφέρη καρπούς και ή όποια πολλά τά καλά προοιωνίζετο διά τó μέλλον.

"Όταν, εις την συγκέντρωσιν εκείνην, ό 'Αλεξάνδρος Κοριζής, με τά μάτια γεμάτα από πατριωτικήν λάμψιν, με την φωνήν δονομένην από έθνικόν παλμόν, έκαλούσε την 'Εθνικήν Νεολαίαν της 'Ελλάδος νά ανα-νεώση τόν μέγαν και ιερόν όρκον της μέχρι θανάτου πίστewς εις την Πατρίδα, ή 'Εθνική Νεολαία τόν έννοιωσε βαθύτατα και τού άπήντησεν άποφασιστικά και άδίστακτα με τó υπέρο-

χον εκείνο «'Ορκιζόμεθα!» πού άνεπήδhsen όρμητικά και άκράττητα από τά πιο ιερά βάθη της άγνής ψυχής της.

«'Ορκίσου — της έζήτησε — ότι θά διατηρήσης άσθεσθη τή φλόγα του ένθουσιασμού σου ό,τι δήποτε και άν συμβή! ότι θά μείνης πιστή στις μεγάλες άρχές της εθνικής ανεξαρτησίας, της έλευθερίας και της τιμής. Κι' άν είναι νά πεθάνουμε γιά την έλευθερία της 'Ελλάδος και την άπολύτωση του κόσμου, ως πεθάνουμε! 'Η άκατάβλητη δύναμις της 'Ιδέας θά μάς άναστήσει».

Και σάν νά ήθελε νά σφραγίση με

την ίδιαν την ζωήν του τούς λόγους του, την έπρόσφερεν έπειτα από λίγες μέρες και αυτήν θυσίαν πρόθυμον και ιεράν «στις μεγάλες άρχές της εθνικής ανεξαρτησίας, της έλευθερίας και της τιμής». 'Αλλά την ίδιαν στιγμήν είχε κι' όλας άναστήθι. «'Η άκατάβλητη δύναμις της 'Ιδέας» τόν άνέστησεν άμέσως και τόν παρέδωκεν εις την άθανασίαν ως σύμβολον.

"Επειτα από την μεγάλην μορφήν

του 'Αρχηγού, ή Ε.Ο.Ν. τοποθετεί τώρα εις τó πάνθεον της Ιστορίας και των παραδόσεών της και την εύγενήκην φυσιογνωμίαν του 'Αλεξάνδρου Κοριζή. "Αν δέν έπρόλαβε νά συνεχίση εις Έκτασιν και πλάτος τó μεγάλο έργον 'Εκείνου, έπρόλαβε νά προσφέρη εις τó έργον αυτό την θερμήν καρδίαν του, τάς άγνάς προθέσεις του, την φωτεινήν του σκέψιν, την γόνιμον ζωτικότητα του και τέλος την ίδιαν την ζωήν του. Καί ή 'Εθνική Νεολαία δέν θά λησμονήση την πολύτιμον αυτήν προσφοράν του.

Μαζί με τόν άγροτικών κόσμον της χώρας, διά την όργάνωσιν και την πρόσδον του όπολου ελργάσθη συστηματικά και άκαταπόνητα μαζί με τάς εργαζόμενάς τάξεις, από τάς όποίας — όπως υπέρφησαν τó διεκήρυξε προσφάτως ό ίδιος — προήλθε και εκείνος και τάς όποίας υπηρέτησε πρόθυμα και άποτελεσματικά διά της όλης δράσεώς του υπέρ των παραγωγικών κλάδων του τόπου μαζί με τά πτωχότερα λαϊκά στρώματα, διά την άνακούφισιν και ένίσχυσιν τόν όποιον ανέπτυξε με άνεξάντητον ζήλον και άνωτέραν ανθρωπιστικήν πνοήν μίαν θαυμασίαν πράγματι δράσιν' μαζί με δολόκληρον τόν 'Ελληνικόν Λαόν, τόν όποιον υπηρέτησε με πίστιν, άφοσίωσιν και αυτοθυσίαν κατά τάς δυσκολιότητας και δραματικές αυτάς σιγμάς της εθνικής ζωής του, ή 'Εθνική 'Οργάνωσις της Νεολαίας στέκεται και αυτή με θλίψιν και εὐλάβειαν πρό του τάφου του. Καί αντί παντός άλλου μνημοσύνου επαναλαμβάνει ακόμη μίαν φοράν τόν ιερόν όρκον πού του έδωσε κατά την ήμέραν της εθνικής έορτής: «'Ορκιζόμεθα ότι θά διατηρήσουμε άσθεσθη τή φλόγα του ένθουσιασμού μας ό,τι δήποτε και άν συμβή και ότι θά μείνουμε πιστοί στις μεγάλες άρχές της εθνικής ανεξαρτησίας, της έλευθερίας και της τιμής».

Ο ΚΑΜΠΟΥΡΗΣ ΠΟΙΗΤΗΣ ΤΣΟΜΠΑΝΑΚΟΣ

Μέσα στην ατμόσφαιρα του απελευθερωτικού αγώνα του 1821, την γιομάτη από τούς καπνούς της καταστροφής και από τούς άγνους του ζεστού αίματος, μέσα σ' εκείνο το περιβάλλον το γεμάτο από φρόνιστα ανθρώπινα κινήματα και από σκληρότατες περιπέτειες, από αυτοθυσίες και από θριάμβους άρετης, βάλανε κανείς ότι, όλα τάλλα βασίστηκαν εκτός από τόν αγώνα, από τις μάχες και από την αλληλοσφαιρική των παιδιών δούλων και των παλαιών αφεντικών. Κι' όμως μέσα στον αγώνα δεν έπαψε ποτέ η δροσιά του πνεύματος και της τέχνης. Μέσα στο άναμμα τών αγώνων οι λαϊκοί τραγουδιστές δεν έπαψαν να συνθέτουν τα τραγούδια τους, "μυνοῦσαν τούς ήρωες της 'Επανάστασης και τα κατορθώματά τους: τόν Καραϊσάκη, τόν 'Ανδρούτσου, τόν Διάκο, τούς κοκοκρωτιστάς... Μά κι' ο ίδιος ο στρατηγός Θεόδωρος Κολοκοτρώνης έκανε μιά παραλλαγή τραγουδιού γιά να συμβουλευθεί τούς συντρόφους του ότι έπρεπε:

«νὰ κόψουμε τὰς ἀλυσσοῦς
νὰ βροῦν ὁ σκαθωμένον».
Τὴν ἴδια ἐποχὴ, μέσα στοὺς κινή-
σεις τοῦ 'Αγώνα τοῦ 1821, παρουσιά-
σθηκε κι' ἕνας καμπούρης λαϊκὸς τρα-
γουδιστὴς καὶ ἀγωνιστὴς μαζί: ὁ Τσο-
μπανᾶκος. Μόλις ἄρχισεν ἡ 'Επανά-
στασις, ὁ καμπούρακος αὐτὸς ἀκολού-
θησε τὸν ὑπαρχηγὸ τοῦ Κολοκοτρώνη
Νικητὰ Σταματελόπουλο, ποὺ ἦταν
πιο πολλὸ γνωστὸς ὡς Νικηταρᾶς ἢ
Τουρκοφάγος καὶ ποὺ ἀνέπτυξε ἀξιο-
θαύμαστον δράσιν ἐν τῇ καταστροφῇ τοῦ
Δράμῳ. Ὁ κόντος καὶ καμπούρης
Τσομπανᾶκος ἐπῆρε τὴ μαγκούρα καὶ
κι' ἔνα παλιὸ τουφεκι καὶ ἀκολούθη-
σε σὲ μάχης τὸ Νικηταρᾶ. Καὶ κάθε
τόσο εἰσυνθετο στίχους γεμάτων μ' ἐν-
θουσιασμό, μὰ ἀρκετὰ ἀτεχνούς.

«Ὅταν ἄρχισεν ὁ ἀγὼνας ἔγραψεν
αὐτοὺς τούς στίχους:

«Ἑλλήνες τώρα ἀγωνεῖν
τὰ ὅπλα μας ἀς λάβωμεν.
Ἡ Πατριδα μὰς φωνάζει
καὶ ὁ Ῥήγας διατάζει.
«Ὡς ποτε ὡς ποτε σὺς σπηλιὰς
καὶ εἰς τὸν ἄλλον τῆς δουλειᾶς;
Κάλλια θάνατος μὲ βία
κι' ὅχι πλεὺν τυραννία...»

Καὶ αὐτὸν ἔγινε ἡ μάχῃ τὸν Δωλια-
νόν, εἰσυνθεσε ποιήματα μὲ αὐτοὺς τούς
στίχους:

Πάλιν ἄρχισ' ὁ πόλεμος
καὶ τὸν Τουρκὼν ὁ δειθρὸς
καὶ στὰ Δολιανὰ ἕνας κρότος
ποῦ ἐράργισεν ὁ τόπος...
Πατριδα ἀς τιμώσωμεν
καὶ δλοὶ μὴν ὦρ' ἀς ζήσωμεν.
Ἦλθεν ὁ καιρὸς τῆς δόξης
τὴν ἐκδίκησιν νὰ δώσῃς...

Ἀκολουθοῦν καὶ ἄλλα τετράστιχα
ἐξ ἰσοῦ ἀτεχνα, ὅσο κι' ἐνθουσιώδη.

Ἄλλ' ὁ Τσομπανᾶκος εἶχε συνθετοί
ἕνα πλῆθος ποιήματα αὐτοῦ τοῦ εἰ-
δους, σχετικὰ μὲ τὸν 'Αγώνα. Πολλὰ
ἀπ' αὐτὰ ἀπὸ στόμα σὲ στόμα κυκλο-

φοροῦν καὶ σήμερα στὰ χωριά τῆς Ἀρ-
καδίας.

Μὰ ἀς ἰδοῦμε ποῖος ἦταν αὐτὸς ὁ
ἀγνώστου τύπου τῆς 'Επανάστασις
τοῦ 1821, ὁ καμπούρης Τυρταῖος τοῦ
αγώνα.

Εἶχε γεννηθῇ τὸ 1787 καὶ τὸ πρᾶ-
γματικὸ τοῦ ὀνόμα ἦταν Παναγιώτης
Κάλας. Ἀπὸ μικρὸς ἦταν ραχητικὸς
καὶ σχεδὸν νάνος. Κι' ἐξάλλου νεώτα-
τος ἔχασε τὰ μαλλιά του κι' ἔμεινε φα-
λακρὸς. Ἐπειδὴ ἦταν ἀσθενικός, δὲν
καταγινώσκονταν στὴ γεωργία, μὰ γίνικε
τραγουδιστὴς καὶ ἄρχισε νὰ γράφῃ
ασυρικοὺς στίχους. Πραγματικὰ εἶχε
πολὺ καλὴ φωνὴ καὶ μεγάλη εὐκολία
στὸ νὰ συνθετοί στίχους. Ἡ πατριδα
τοῦ ἦταν ἡ Δημοττοῦσα. Ἐκεῖ ἔζησε τὰ
34 πρῶτα χρόνια τῆς ζωῆς του, δηλα-
δὴ ἀπὸ τὴν 'Επανάστασιν. Ἐπῆλθαν
στὰ πανηγύρια, στοὺς γάμους καὶ σὲ
ἄλλες συγκεντρώσεις κι' ἐτραγουδοῦ-
σε. Μὰ ἐσθύνετε καὶ σὺντομα ποιήμα-
τα, ποὺ ἐσαύριζαν, δ.τι παρατηροῦσε
πὺς ἦταν γελοῖο ἢ ἀνήθικο μέσα στὴ
μικρὴ κοινωνία τῆς Δημοττοῦσας. «Ὁ-
λοὶ ἀπὸ τότε τὸν ἐπρόσεξαν κι' ἐφλά-
γοντο ἀπὸ τὰ πειράγματα τῶν στίχων
του.

Τὰ πειράγματά του αὐτὰ ἦταν καὶ
ἡ ἀφορμὴ νὰ τὸν ὀνομάσουν Τσομπαν-
ᾶκο. Ὑπάρχει στὰ μέρη ἐκεῖνα τῆς
Ἑλλάδος ἕνα πουλὶ ποὺ ἔχει ἕνα κε-
λάρημα σὰ σφύριγμα τοῦρκοῦ καὶ
καλεῖ τὰ πρῶτά του. Ὁ λαὸς ὀνο-
μάζει αὐτὸ τὸ πουλὶ τσομπανᾶκο καὶ
πιστεύει ὅτι τὸ σφύριγξ τοῦ κελάρημά
τοῦ ἀποτελεῖ πειράγμα. Ἐτοί καὶ ὁ Πα-
ναγιώτης Κάλας, ποὺ ἐπείραξε μὲ

τούς στίχους του, ἐπῆρε τὸ ὄνομα τοῦ
πουλιοῦ κι' ἔγινε Τσομπανᾶκος.

Ὅταν ἄρχισεν ἡ 'Επανάστασις στὸ
Μοριά, ὁ Τσομπανᾶκος ἐνέμεινε ἐν-
θουσιασμοῦ. Ἀφῆσε τὸ χωριὸ του καὶ
ἀκολούθησε τὸ σῶμα τοῦ Νικηταρᾶ.
Ἐπολεμοῦσε κι' αὐτὸς μαζί μὲ τούς
στρατιώτες τοῦ Νικηταρᾶ, μὰ καὶ ἐν-
θουσίαζε τούς συμπολεμιστοὺς του μὲ
τούς στίχους του. Γιά κάθε μάχῃ καὶ
γιά κάθε ἄλλο γεγονός τοῦ αγώνα ἐ-
συνθετο καὶ ἀπὸ ἕνα ποίημα. Καὶ ὅ-
ταν οἱ ἐπανάστατες ἐξεκουράζοντο, ὁ
Τσομπανᾶκος τοὺς ἐμάζεψε γύρω του
καὶ τοὺς ἀπήγγελλεν ἢ τοὺς ἐτραγου-
δοῦσε τὰ καινούργια τραγούδια του
γιά τὸν 'Αγώνα. Τὰ τραγούδια του
αὐτὰ ἦσαν σοφάρια καὶ πολεμικά. Μὰ
πλὴν σ' αὐτὰ ὁ καμπούρακος εἰσυνθε-
το καὶ ασυρικοὶ στίχοι. Οἱ πολεμιστὲς
συχινὰ τὸν ἐπείραζαν. Μὰ ἐκείνος ἀ-
παντοῦσε μὲ ασυρικοὺς στίχους, ποὺ
τότε ἔκαναν νὰ σωπάσουν. Ἄν κανέ-
νας καὶ πάλιν ἐξακολουθοῦσε νὰ τὸν
πειράζῃ ὁ Τσομπανᾶκος εἰσυνθετο τὴν
κοντόχορδῃ μαγκούρα του καὶ ἐκτυ-
ποῦσε τὸν αὐθόρμητο. Πολλὲς φορὲς
μάλιστα καὶ κατεπανατοί ἐξευγαν
γοργὰ μπροστὰ στὴν μαγκούρα του,
μὰ γελούσαν μὲ τις κωμικὲς κινήσεις
ποὺ ἔκανε γιά νὰ τοὺς καταβόρῃ...
Ἡ σωματικὴ του κατασκευὴ ἦταν τέ-
τοια, ποὺ ἐδυσκόλευε τῆς κινήσεις του
καὶ τὸν ἔκανε ἀστείον, ὅταν ἐπιχειροῦ-
σε νὰ τρέξῃ... *

Ὁ Νικηταρᾶς ἀγαποῦσε πολὺ τὸν
Τσομπανᾶκο. Μὰ τὸν ἐλυπεῖτο γιὰτὶ
δὲν μποροῦσε νὰ παρακολουθεῖ τῆς
ἐκπατρείας. Ἐθαύμαζε καὶ ὁ Τσο-
μπανᾶκος τὸν Νικηταρᾶ, τὸν θαρρα-
λέο καὶ γρήγορο ὑπαρχηγὸ τοῦ Κο-
λοκοτρώνη.

«τὸν κατεπὶν Νικηταρᾶ,
ποὺ ἔχει στὰ πόδια του φτερά»,
ὅπως ἔγραφε σ' ἕνα ποίημα του. Μὰ
πὺς νὰ τὸν ἀκολουθεῖ; Πῶς νὰ πο-
λεμῇ μαζί του, ποὺ τὰ πόδια του
δὲν τὸν ἐξορθοῦσαν;

Αὐτὸ τὸ συλλογισθῇ καὶ ὁ Νικη-
ταρᾶς. Καὶ δταν ὁ Τσομπανᾶκος ἐπο-
λέμεισε μαζί του σὲ μιά μεγάλη μάχῃ,
συλλογιζοῦσε καὶ τὸν ἀνταμείβῃ. Κα-
τόπιν ἀπὸ τὴν νίκη ὁ Νικηταρᾶς ἐμιο-
ράσε στους στρατιώτες του διάφορα
λάφυρα. Τότε ἐχάρισεν καὶ στὸν Τσο-
μπανᾶκο ἕνα ἄλογο γιά νὰ παρακο-
λοθεῖ εὐκολώτερα τῆς ἐκπατρείας.

Μὰ τώρα ὁ Τσομπανᾶκος ἀντίκρυ-
σεν ἄλλο πρόβλημα. Ἦταν φτωγὸς
καὶ δὲν εἶχε τὰ μέσα νὰ θρέψῃ τὸ ἄ-
λογο. Εἰδοῖσε λοιπὸν ὅτι τὸ δῶρο τοῦ
Νικηταρᾶ ἦταν κολοῦδο. Ἐγραψε τότε
κι' εἰστέλεε στὸν ἀρχηγὸ του αὐτὸ τὸ
σύντομο γράμμα σὲ στίχους:

«Τὸ δῶρο σου, Νικηταρᾶ,
εἶν' ἄλογο χωρὶς οὐρά.
Ἡ μοῦ στέλνεις τὸ κρηθάρι,
ἢ σοῦ στέλνω τὸ τομάρι».

ὅπως Γιοφύλλης

Ὁ ποιητὴς Τσομπανᾶκος
(Σκίτσο Φ. Κόντογλου)

ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΩ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

62.

(Συνέχεια)

— Στό καλό! Στό καλό! ἀπάντησε ὁ Λεωνάτος. Δέ θά σὰς ἀφήσω νά πεινάσεις!

Τά καρδιά τῶρα ἔτρεχαν μέ φουσκομένα τὰ πανιά. Οἱ κοπηλάτες ἐκυροῦνταν, τὰ τρόφιμα ἀκόμα ἦσαν ἀφθονά, τὰ πληρώματα τραγουδοῦσαν.

Μιά μέρα ἔφασαν στό στόμιο ἐνός ποταμοῦ, πού ἑμοιαζε λίμνη. Γύρω ἀπὸ τὴ λίμνη ἦταν σκορπισμένες γαυλὲς καλύβες. Μόλις φάνηκε ὁ στόλος πλήθος ἀγριοὶ ἡμίγυμνοι, μέ μακριὰ κοντάρια, βῆκαν ἀπὸ τὴ καλύβης καὶ παρατάχθηκαν στὴν παραλία οὐράλιζοντας καὶ φοβερίζοντας.

— Πρέπει νὰ μάθουμε τί ἄνθρωποι εἶναι τοῦτοι! εἶπε ὁ Νέαρχος στὸν γαμπρό του τὸν Στέφανο. Ἐγὼ ἐγνώριζα ἀπὸ τὸν Ἀλέξανδρο νὰ ἐξερευνησῶ μέ προσοχὴ τὰ παράλια, νὰ ἐξετάσω τοὺς κατοίκους καὶ νὰ μάθω τὰ ἥθη καὶ τὰ ἔθιμα τοῦς. Τοῦτῃ εἶναι ἡ πρώτη φυλὴ πού συναντοῦμε, πρέπει νὰ τὴ γνωρίσουμε.

— Μὰ πατέρα, εἶπεν ἡ Ἄλκα, κοίταξε πῶς οὐράλιζον καὶ κουνούν τὰ κοντάρια τοῦς! εἶναι ἀγριοί, σὰ θηρία. Κι' ἂν ἔχουν φαρμακωμένα βέλη!

— Ὁ Νέαρχος ἄλλα, καὶ τῆς εἶπε. Μὴν ἀνησυχεῖς κι' ὁ Στέφανος τὰ τοῦς δοκιμάση!

— Ὁ Στέφανος; Ἐκαίμε ἡ Ἄλκα ἀνησυχεῖ. Ὁ Στέφανος;

— Καὶ βέβαια, ἀποκρίθηκε ὁ ναύαρχος. Εἶναι ἀπὸ τοὺς καλυτέρους μας κολυμπητάς.

Θὰ διαλέξῃ κι' ἄλλους καὶ θὰ πείσῃ ὅλοι μαζί τὴ θάλασσα μέ τὰ κοντάρια τοῦς. Ὅσοσο ἐμείς ἀπὸ τὰ καρδιά θὰ ρίχνουμε βροχὴ τὰ βέλη τοῦς ἀγριοῦς. Σὲ μιὰ ὥρᾴ τὸ γαριό αὐτὸ θὰ γίνῃ δικό μας. Κι' ἀπὸ τοὺς αἰχμαλώτους μας θὰ μάθουμε ὅτι βέλομε.

Στράφηκε στὸν γαμπρό του:

— Εἶσαι ἔτοιμος, Στέφανε;

— Ἐτοιμός, πατέρα!

— Ἐμπρός!

Ὁ Στέφανος ἄρχισε νὰ ὑβώνειται γιὰ νὰ πείσῃ στὴ θάλασσα. Ἡ Ἄλκα δὲν τόλμησε νὰ φωνάξῃ καὶ νὰ παρακαλέσῃ ὑποκύναντα νὰ δεῖξῃ πῶς φοβόταν. Ὅσοσο ὁ ναύαρχος διάταξε ὅλους τοὺς καλοὺς κολυμπητὰς σὲ ὅλα τὰ καρδιά νὰ εἶναι ἔτοιμοι. Συνεννόηθηκε μέ τοὺς καπετάνιους, τὰ πληρώματα ἐτοιμαζόμενα γιὰ πόλεμο.

— Ἐμπρός! φώναξε ὁ Νέαρχος. Μὲ μιὰς ἡ θάλασσα γέμισε κολυμπητὲς. Βροχὴ ἀρχισαν νὰ πέφτουν τὰ βέλη στοὺς ἀγριοῦς. Οὐράλιασαν, ἀφρίζαν, ἔτρεχαν ἀπὸν κάτω, πολλοὶ ἔ-

πесαν στὴ θάλασσα κολυμπώντας κι' ἀργίως τρομερὴ πάλι μέσα στὰ νερά. Ὁ ἀγριοὶ ἦσαν πολὺ δυνατοὶ μὰ τὰ ὅπλα τοῦς ἦσαν πρωτόγονα! δὲν είχαν τόσα καὶ τὰ κοντάρια τοῦς ἀκόμα δὲν είχαν μετὰλλινη μύτη! ἦσαν ὅλο ὕλο. Πῶς μπορούσαν λοιπὸν ν' ἀντισταθοῦν στοὺς Ἕλληνες; Σὲ λίγη ὥρᾴ ὅλοι εἶχαν διασκορπιστῇ πέρα στὰ βουνά, πολλοὶ διωγμένοι εἶχαν πέσει ζωντανοὶ στὰ χέρια τῶν Ἑλλήνων.

Ὁ Νέαρχος κατέβηκε στὴ στεριά καὶ τοὺς κοίταξε μέ περιέργεια. Μαζὶ του εἶχε κατέβῃ κι' ἡ Ἄλκα, πού ἔλαμπε εὐτυχῶς, γιὰτὶ μέ τόση γρηγορόδα καὶ δύναμι ὁ Στέφανος εἶχε καταφέρει νὰ νικήσῃ τοὺς ἀγριοῦς.

Κοίταξε κι' ἡ Ἄλκα τοὺς αἰχμαλώτους κι' ἐνοιωσε μιὰ κρῆφθ ἀνατριχίλα.

— Πατέρα, εἶπεν, τὰ ὄντα αὐτὰ περισσότερο μοιάζουν μέ τῶσα παρά μέ ἀνθρώπους. Κοίταξε τὰ μαλλιά τοῦς καὶ τὰ νύχια τοῦς!

Κι' ἀληθινὰ είχαν μακριὰ πυκνὰ μαλλιά, σὰ χαιτὶ. Καὶ τὰ νύχια τοῦς ἦσαν σκληρά καὶ γαμψά, σὰ θερῶν. Ἐσκίζαν τὰ φάρια καὶ τὰ ἔτρωγαν ὡμά, τὰ ἐργαλεία τοῦς ὅλα ἦσαν ἀπὸ πέτρες, δὲν ἤξεραν ἀκόμα μῆτε τὸ χάλκο μῆτε τὸ σίδηρο. Καὶ δέ φορούσαν ρούχα! είχαν γύρω ἀπὸ τὴ μέση τοὺς προβάς ἀπὸ θηρία ἢ κι' ἀπὸ μεγάλα φάρια.

Ὁ Νέαρχος τοὺς κοίταξε συλλογισμένους.

— Πληθαίνουμε στοὺς τύπους τῶν ἀγριοῦ, καὶ ἔλεγε ἀπὸ μέσα του. Οἱ ἔγθροί μας πληθαίνουν! Ὡς τώρα εἴχαμε τρεῖς μεγάλους ἐγθρούς: τὴ θάλασσα, τὴν πείνα καὶ τὴ διψή! τώρα ἔχουμε καὶ τοὺς ἀγριοῦς ἀνθρώπους.

Κε φ. 78.

Κίνησαν πάλι. Ὁ ναύαρχος ἔμενε συλλογισμένος.

— Τί συλλογίζεσαι πατέρα; τὸν ρώτησε ὁ Στέφανος ἀνησυχῶς.

— Εἶμαι ἀρχηγός, παιδί μου, ἀποκρίθηκε ὁ ναύαρχος, ἔχω εὐθύνη. Ὅλα τὰ κακὰ πρέπει νὰ τὰ βῶν ὁ νοῦς μου! καὶ νὰ σκέπτομαι πῶς νὰ τὰ νικήσω.

— Μπορεῖς νὰ μοῦ ἐμπιστευθεῖς καὶ μένα τοὺς φόβους σου; ρώτησε ὁ Στέφανος.

— Πρέπει νὰ τοὺς ἔξερξ, εἶπε ὁ Νέαρχος. Γιατὶ ἂν ἐγὼ πάθω τίποτα σὰ κανένα ἄλλο δὲν ἔχω τὴν ἐμπιστοσύνη ν' ἀφίσω τὴν ἀρχηγία τοῦ στόλου, παρὰ σὲ σένα. Ὁ Ἀλέξανδρος λείπει γυναικένιος ἀρχηγὸς εἶναι ὁπισὸς συνδυάσει τὴ γενναϊότητα μέ τὸ βαθύ μυαλό. Μοῦ φαίνεται πῶς εὖ, Στέφανε, εἶσαι γεννημένος ἀρχηγός.

Ὁ Στέφανος κοκκίνισε εὐχαριστημένος.

— Ὡς τώρα, δὲν ἔκαμα τίποτα, ἀποκρίθηκε.

Καὶ γιὰ ν' ἀλλάξῃ διαισία:

— Μοῦ ὑπεαγέθηκες, πατέρα, εἶπε, νὰ μοῦ ἐμπιστευθεῖς τοὺς φόβους σου.

— Πρῶτα πρῶτα, ἀρχίσε ὁ ναύαρχος, φοβοῦμαι πὺς μπαίνουμε σὲ μιὰ ἀγρία κι' ἀφιδέξῃ χώρα. Εἶδες τοὺς ἀγριοῦς αὐτοὺς; τέτοιοι θὰ ὑπάρχουν ἀναριθμητοὶ σὲ ὅλα τὰ τόπα τὰ ἀπόμενα ἀκρογιάλια πού περνοῦμε. Κοίταξε τί βράχοι, τί φρικτὴ ἀγριάδα!

Ὁ Στέφανος κοίταξε τὴν ἀκρογιάλια. Ἐρημὴ, τραγεῖα, γυρὸς ἔνα λιμάνι, χωρὶς λίγη αἰμουδιά. Καὶ μῆτε ἕνας θάνατος, μῆτε ἕνα πράσινο φύλλο.

— Βλέπεις; ἐξακολουθεῖς ὁ ναύαρχος. Πῶς θὰ μπορέσουμε ν' ἀράξουμε σὲ μιὰ τέτοια ἀκρογιάλια; Κι' ἂν ἀράξουμε, πῶς θὰ μπορέσουμε νὰ βροῦμε γλυκὸ νερὸ ἢ τρόφιμα; Κι' ἂν ὑπάρχουν, φαίνεται πόσες χιλιάδες ἀγριοὶ θὰ τὰ ὑπερασπίσουν. Γιατὶ τὸ νερὸ ἔδω θὰ εἶναι σπάνιο κι' ὅλοι οἱ ἀγριοὶ θὰ εἶναι συγκεντρωμένοι γύρω του. Κι' ἐνδεχόμενοι λοιπὸν νὰ πεθάνουν μέ τῆς πείνας καὶ τῆς διψῆς.

— Ἐξήγας τὸν Λεωνάτο, πατέρα, παρατήρησε ὁ Στέφανος.

Ὁ Νέαρχος κοίμησε τὸ κεφάλι.

— Δέ θὰ τὸν ἐξανασθῇ πιά τὸν Λεωνάτο, μουρμούρισε.

Δέ θὰ τὸν ἐξανασθῇ πιά! φώναξε χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ ὁ Στέφανος.

— Μὴ φωνάζεις, Στέφανε, εἶπε ὁ Νέαρχος. Δὲν πρέπει νὰ μάς ἀκούουν τὰ πληρώματα. Οἱ ἀρχηγοὶ μονάχα μποροῦν νὰ ἔξερουν ὅλους τοὺς κινδύνους, γιὰτὶ αὐτοὶ δὲν τοὺς φοβοῦνται! οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι ἂν τοὺς μάθαιναν θὰ τοὺς κυριεύει πανικός.

— Μὰ γιατί δέ θὰ ἐξανασθῇ τὸ Λεωνάτο; ρώτησε μέ σιγανὴ τῶρα φωνὴ ὁ Στέφανος.

— Γιά δυὸ λόγους, ἀποκρίθηκε ὁ Νέαρχος. Πρῶτα γιὰτὶ πολὺ φαίνεται ἀδύνατον νὰ μπορέσῃ νὰ διαπεράσῃ ὅλα αὐτὰ τὰ στήθια τῶν ἀγριῶν. Κι' εἶπειτα...

Ὁ Νέαρχος σάπασε καὶ μάζεψε τὰ φρούδια του. Κάποια πολὺ θιθερὰ σκέψι θὰ πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ.

— Ἐπειτα; ἔκαμε σιγὰ ὁ Στέφανος.

— Φοβοῦμαι πὺς ὁ Ἀλέξανδρος θὰ συναντήσῃ τρομακτικὲς συμφορὰς περὶ τὴν ἐρημὴ τῆς Γεωρασίας πού περνᾷ...

Αὐτοὺς θὰ ὑποφέρῃ πολὺ περισσότερο ἀπὸ μᾶς... Κι' ὁ Λεωνάτος θὰ τρέξῃ πρὸς βοήθησιν...

Οἱ δυὸ ἀνδρες σάπασαν. Κι' οἱ δυὸ είχαν λησμονήσει τίς κακοτυχίες πού πέρασαν καὶ τοὺς κινδύνους πού τοὺς περιμεναν κι' ἕνα μονάχα συλλογίζονταν: τὸν Ἀλέξανδρο.

(Ἀκολουθεῖ)

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΤΥΜΠΑΝΙΣΤΗΣ

Με τὰ γλυχοχαράματα τὰ συντάγματα ξεκινούσαν. Ή φάλαγγες του πεζικού τραβούσαν ακολουθώντας την όχησή του ποταμού πίσω από τις λίθες που φρικτούσαν στην πρωινή πνοή της φθινόπωρινής ημέρας. Έπί κεφαλής βάδιζαν οι τυμπανιστές, άνδρες γεροί, μπρούτζινοι που τὰ μάτια τους πετούσαν ανά φλόγες. Μαζί τους και στην πρώτη τετράδα βάδιζε ένα παιδάριον λεπτό και καχεκτικό μόλις δεκαεσσάρων χρονών. Χαρούμενο και περήφανο χτυπούσε στο ταμπουρλό του το γοργό πολεμικό έμβαστήριο. Ήταν το μόνο παιδί ενός παλιού στρατιώτη, που έχασε τη μητέρα του. Έρρημο στο χωριό χωρίς συγγενείς ή φίλους, έφυγε και πήγε να βρή τον πατέρα του, πυροβολητή στο βόρειο μέτωπο. Κατόπι δεν ήθελε να γυρίσει πάλι στο χωριό του και παρακάλεσε το συνταγματάρχη να τον κατατάξει έθελοντή, δίνοντας την υπόσχεση πως θά δείχνονταν γενναίος από κάθε παλιό στρατιώτη. Συγκινημένος ο συνταγματάρχης δέχτηκε την αίτησή του και ο μικρός κατατάχθηκε έθελοντής στο σύνταγμα, όπου πολύ γρήγορα έγινε τυμπανιστής. Κάθε βράδυ στον καταυλισμό οι στρατιώτες είχαν συζήτηση για το μικροσκοπικό τυμπανιστή.

Έκείνο το πρωί λοιπόν μοναχός του ρόμβιζε χτυπώντας στο ταμπουρλό του το ρήμα των στρατιωτών. Σε μία στιγμή, όταν είχαν πλησιάσει πια άρκετα τον έγχρό, η φάλαγγες του πεζικού άνοιχταν σαν τερστικές βεντάλιες, ακροβολιτταν και ή μάχη άρχισε. Σάν το βόριά πέρασαν τα τυμπανιστά του Ιππικού. Μία εσφιγκή ά στραπή σκόρπισαν κάτω από τον πρώην ήλιο ή γυμνές σπάρδες. Στους γειτονικούς λόφους τὰ κανόνια είχαν στρέψει σ' σκοτεινά τους στόματα προς τον έγχρό. Ξαφικά φάνηκε ή σημαία, κυματίζοντας θριαμβευτικά κάτω από τον γαλάζιο ούρανο. Με σεβασμό, παραμερίζοντας οι στρατιώτες, χαμήλωναν στο πέρασμά της τὰ κεφάλια. Ο μικρός τυμπανιστής με δρόναινε μάτια παρακολουθούσε έλο έκείνο το πλήθος που παραμερίζει με βαθιές υπόκλισεις: Ήξερε ότι ή σημαία αυτή έσυνδεδίε την πατρίδα και ότι κάθε στρατιώτης είναι υποχρεωμένος να την υπερασπίσει, χύνοντας και την τελευταία σταλαγμία αίτός, από τὸ αἷμά του. Ξαφικά καθώς κούταζε, άκουσε τὸν έπιτοχία που τοῦ φώναζε με βροντηρή φωνή:

— Χτύπα το χαίρειμό της σημαίας, τί κάθεσαι!

Και ο μικρός σηκώνοντας τις μπαγκέτες του άρχισε να χτυπά:

— Πλάν! Πλάν! Πρρρράν! Πλάν.

Ένα τρομερό βοήτο σηκώθηκε απ' δόλγυρα, όμοιο με το μούγκριμα μανιασμένης θάλασσας. Κραυγές προταγματών και θύλων κλαγγές και κανονιών μούγκρισματα και μέσα σ' ένα μαύρο σύννεφο καπνών και σκόνης που σήκωναν τόλγους καλπώντας χάθηκε ή σημαία...

Νύχτινε. Η μάχη κράτησε δολόκληρη την ημέρα με λύσσα αφάνταστη. Οι αξιωματικοί του συντάγματος πε-

ρίμεναν νέωτερες διαταγές, μά δεν έργονταν. Το σύνταγμα φαίνεται είχε άποκοπή από τὰ άλλα τυμπανιστά του στρατού. Είχε προχωρήσει πολύ. Οι στρατιώτες, τσαιοκίμενοι από την κόρρασι, κρατούσαν γερά τις θέσεις τους. Τὸ κανόνι εξακολουθούσε τὸ φοβερό μούγκρισμά του και οι δίδεις έσχιζαν τὸν άέρα με κρύα, άγρια σφυρίγματα, ενώ τὰ τουφέκια και τὰ μυδραλλιοθόλα έξερνούσαν παντού τὸ θάνατο. Τὸ σύνταγμα δεν μπορούσε να κρατηθί σ' εκείνη τη θέσι και οι λόχοι άρχισαν ν' άποτραβιούνται πίσω πίσω γιά ν' άνασυγκροτηθού.

Ο μικρός τυμπανιστής στέκονταν δρθος, αλύγιστος στο χέλος ενός χαγκακιού κοντά σε μία ύμδα στρατιωτών που είχαν μαζευτή γύρω από τη σημαία του συντάγματος. Τα μακριά μαλλιά του κολλούσαν στο μέτωπό του από τὸν ιδρώτα και τὸ λεπτό προσωπάκι του ήταν κατάμαυρο από τη μαπαούτη. Κάπου-κάπου κανένα δάκρυ κυλούσε από τὰ μάτια του και τὸ σκούπιζε γρήγορα-γρήγορα άπό φόβο μην τὸ ιδούν οι συντροφοί του και τὸν περάσουν γιά δειλό... Δειλός αυτός; Ποτέ! Μιά σφαίρα τὸν είχε βρή στο άριστερό χέρι, τὸ είχε διαπεράσει την παλάμη και τὸ δυστυχισμένο παιδί πονούσε τρομερά. Ός τόσο με τὸ δεξί του χέρι εξακολουθούσε νά χτυπά πάντα τὸ ταμπουρλό του σημαίνοντας έφοδο. Αυτό ένεύωνε μερικὸς στρατιώτες που είχαν άπομείνει εκεί γιά νά υπερασπίσουν την σημαία, χύνοντας και την τελευταία σταλαγμία από τὸ αἷμά τους. Α τυμπανοκρουσία τὸς φαίνονταν σά μία κραυγή, που τὸς θυμίζει τὸ καθήκόν τους και έδινε σ' άλους τὸ παράδειγμα αὐτότὸ παιδίό, άσφαοασιμένου νά πεθάνη στη θέσι του άντικρυ στὸν έγχρό.

Χαλάζι τώρα οι σφαίρες θέριζαν

Ο μικρός άρχισε νά κτυπά...

την πλαγιά όπου πέντε στρατιώτες, πολεμώντας πάντα, ζητούσαν ένα μονοπάτι νά νίξουν άποτραβιχτούν.

— Έί μικρέ... φύγε και κότταξε νά γλυτώσεις, έφώναζε ο αξιωματικός ο σημαιοφόρος και χαμηλώνοντας τη φωνή του σά νά ντρεπόταν, πρόσθεσε, «άν μπορείς».

Ο μικρός δεν άπάντησε. Τὸν κούταξε μόνο με τὰ μεγάλα μάτια του άγριεμένα και εξακολουθούσε νά χτυπά με λύσσα τὸ ταμπουρλό του, σημαίνοντας έφοδο. Οι έγχθρικές σφαίρες έλο και θέριζαν, έλο και σκόρπουσαν τὸ θάνατο. Ή θέσις δεν ήταν εύκολο νά κρατηθί. Έπεσαν πιά και οι τελευταίοι από τὸς γενναίους υπερασπιστάς της σημαίας. Ο μικρός τυμπανιστής δεν είχε δέχτη καμία κανονύγρια σφαίρα ώς εκείνη τη στιγμή, άν και δόλγυρα τὸν έπείσαν βροχή. Ένας θερμιοός ακόμα μυδραλλιοθόλου κι' έλα πιά τελείωναν. Η σημαία έπεφτε. Βαρειά λαθωμένος ο αξιωματικός σημαιοφόρος και νοιώθοντας πιά τὸ θάνατο πολύ κοντά, άνασκήωθηκε βογγώνοντας σά γυνάτν του και έλυσε από τὸ κοντάρι της τη σημαία, κουρελαιασμένη από τίς σφαίρες. Προσπαθούσε νά την χύσει στὸν κόρφο του, όταν πλησίασε ο μικρός τυμπανιστής και τὸν έπαι:

— Δόστε την σ' έμένα, κύριε άνθωπολογαγέ, και σὰς όρκίζομαι ότι μονάχα άν με έαπλώσουν νεκρό θά μὸν την πάρουν.

Ο αξιωματικός δίστασε λιγάκι, μά ύστερα, νοιώθοντας τὸ θάνατο πάντα και πὸ πάλν νά παγώνη τὰ μέλη του, έδωσε τὸ ιερὸ παιδί στὸν μικρό τυμπανιστή και τὸν έπαι ξεφυγκώντας:

— Τρέξε από 'κείνο τὸ μέρος, όπου θά συναντήσης τὸς δικούς μας... φύγε και προσπάθησε νά ώσσης τη σημαία...

Ξαφικά οι έγχθρικές σάλπιγγες σημάσαν παύσι τὸ πυρός. Μά τότε έγινε κάτι αφάνταστο, κάτι άπίστευτο. Ο στρατιώτες από έγχθρικό στρατό, που είχε φθάσει στὸ μεταξύ στὸ μέρος έκείνο, έβλε τὸν μικρό τυμπανιστή με τὸ κεφάλι ψηλά περήφανα σηκωμένο νά τρεβά δόλαιοα κατά πάνω του, χτυπώντας τὸ ταμπουρλό του και σημαίνοντας «πύρ».

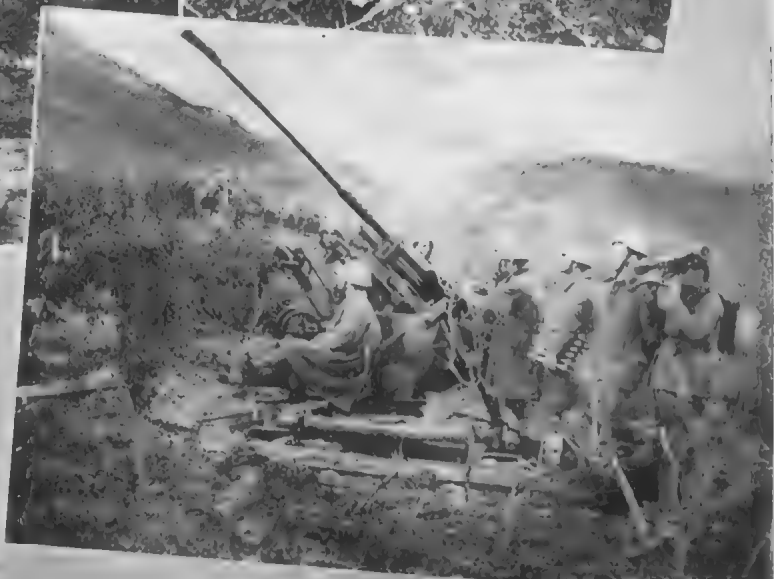
Κατάληκτος ο στρατηγός έδωκε διαταγή νά μνη περάξεί κανείς τὸν μικρό ήρωα. Τρομερά συγκινημένοι οι αξιωματικοί παραμερίσαν, άπειροῦσιν με τὰ σπαθία τὸν τυμπανιστή, που τραβούσε περήφανα βλέποντας πάντα ψηλά-ψηλά, σά νά τὸν τραβούσε κάποιο δράμα και χτυπώντας στὸ ταμπουρλό τὸ πολεμικό του έμβαστήριο. Βαθεία στὸν κόρφο του και πρὸς τὸ μέρος της καρδιάς είχε κρυμμένη τη σημαία.

Ή νύχτα έχει σκεπάσει σά σποργική μητέρα κάτω από τὸν ίδιο μανθὰ φίλους κι' έγχθρους. Θανατηρή αιγή έχει έαπλώσει παντού και μονάχα έκεί βαθειά κάπου άκούεται έλο και πὸ ἀπόμακρο τὸ ταμπουρλό του μικροῦ τυμπανιστή, που σημαίνει έφοδο.

Θ. Μ.

Είκόνες από το
του Έλληνικού

ην έποποιίαν
του Στρατού

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

ΥΠΟ Η. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

58.

(Συνέχεια)

Κάθισαν κοντά στο Γρηγόρη που έ-
κλεισε πάλι τα μάτια μόλις τους είδε
και φανόταν πώς αποκοιμήθηκε...

Ο Μιχαήλ έσκυψε από πάνω του.
—Αναπάνει ήσυχα ήσυχα, σά μωρό
παιδί... Άδριο, φαντάζομαι, θά μπο-
ρέσει να ντυθί πάλι τ' άρματά του και
νά πολεμήσει τόν πλευρό μας...

—Θαρώ πώς θά περάσουν πολλές
μέρες γιά νά ξαναδοίμε μάχη... "Αν
βέβαια ο Δομεστικός δέν αποφασιάζει
νά κόμη γρήγορα επίθεσι τόν κά-
στρο...

—Δέν τό πιστεύω... άποκρίθηκε ο
Μιχαήλ. "Ακουσε τό μανταφόφο τό
του είπε: Βάζω στήλιγμα πώς θά κρα-
τήση σφιγτά την πολιορκία, μέ τό
μεταξύ θά στείλη στρατό γιά νά ξεκα-
θαρισθί τό νησί... Κ' αν κάμη κάτι
τέτοιο θά τό ζητήσω νά μή μέ κρα-
τήση άνεσγο έδώ πέρα...

—Θά τδέλας κ' έγώ, είπε ο Δημή-
τρης... Δέ μένει λοιπόν παρά νά ζη-
τήσουμε και του Γρηγόρη τή γνώμη...

Άλαφρμένιο από τή βαρεία πανο-
πλία τους ανυμολούσαν έτσι ήσυχα κ'
αναπνέαν μέ ήδονή τό δροσερό νυχτε-
ρινό αέρακι...

Τ' άστέρια λάμπανε πάνω από τά
κεφάλια τους...

Ο Μιχαήλ είπε:

—Πολλές βραδύες πέρασαν στο πε-
ριβόλι τής Χρυσοβέργαινας στή βασι-
λεύσασα... μά τέτοια γλυκεία γαλή-
νη δέν ένοιώσα ποτέ μου...

—Είναι πολύ φυσικό, ύστερα από
μιά τόσο τραχημένη πολεμική μέρα
πού ζήσαμε... παρατήρησε ο Δημή-
τρης.

—Θαρρείς πώς είναι αυτό ή α-
φορημί;

—Τί άλλο λοιπόν; ρώτησε ο Δημή-
τρης και τόν κύτταξε περίεργα...

Ο Μιχαήλ έκούνησε τό κεφάλι...

—Τό αίμα του πατέρα μου... είπε
πού τρέχει έδώ μέσα στις φλέδες μου...

Γύρισε στέρεις καί θάλασσα, όχι γιά
νά πλουτίσι μά γιά νά δει τόν κό-
σμο... γιατί μ' έδω πού άπόκτησε
πλούτη καί κτήματα και δούλους...

—τόσα πού νά χορταίνι τό μάτι και του
πού αγόραταυ άνθρωπου... μ' έδω πού

πήρε τή γυναίκα πού αγαπούσε... κ'
έξακολουθούσε νά τήν αγαπά ώς τήν
τελευταία του στιγμή μ' όση τρυφερό-
τητα μπορεί ν' άγαπήση ένας άνθρω-
πος τό σύντροφο τής ζωής του... Ξέ-
ρεις τί μου λέει ή μητέρα μου;

—Όχι, δέ μούχεις πη.

—Πολλές φορές, εκεί πού ήσυχάζε,
τό δειλινό, στο πιό ψηλό λιακωτό του
αργοντικού μας... στή Θεσσαλονίκη...
όπως συνήθιζε. Εκεί πού ήσυχάζε και
τόν θαρούσε γι' άνθρωπο μακαρι-
σμένο, πού άπολαμβάνει τή φροντι-
σιά πού κέρδιζε μέ τόν Ιδρώτα και τό
μόχθο του... έσφινικά αναστάναζε μέ-
σα από τά φύλλα τής καρδιάς του.

—Τί έχεις Βασιλή; τόν ρωτούσε. Κ'
αυτός τήν κύτταζε σάν κανένα μικρό
παιδί πού έχει κρυφό μωράκι και δέν
άπαντούσε... "Ακόμα και στόν ύπνο
του παταγάνταν πολλές φορές άπάνω...
κ' άφινε τό κρεβάτι και πήγαινε καί
κάθιζε στο παράθυρο μπροστά, πού έ-
θλεπε πρós τή θάλασσα ώρες ώρες κλη-
ρες.

—Σάν τόν "Οδυσεά... είπε ο Δη-
μήτρης.

—Ναι σάν ένα άλλοιότιμο "Οδυσεά
δυμας, πού τόν τραβούσε ή ξενιτειά...
ή περιπέτεια... ό κίνδυνος... Μού
φαίνεται πώς γι' αυτό πέθανε τόσο
γρήγορα... "Ετσι κ' έγώ... πρόσθε-
σε ύστερα... "Όσο κ' άν είμαι δεμέ-
νος από τή φίλια σας... άλλοι με
προσάει ή καρδιά μου... κ' άργά ή
γρήγορα θ' άφήσω γεια και σέ σάς
και στή Χρυσοβέργαινα...

—Πού; όπου και νάιναι... Πρós τό
Νότο... πρós τό Βορρά... στή χώρα
τών μαύρων ή στίς χιονισμένες έρη-
μες τών έσθων Ράς... όπου ο ήλιος
καθώς λένε κρύβεται γιά μήνες και
μιά λάμψη σάν άναλαμπή πυρκαϊάς
φωτίζει τή μεγάλη νύχτα...

Θέλω νά δοϋν τά μάτια μου τό με-
γαλειό του Κυρίου.

Σώπασαν. Έλαφρός μυρωμένος
μπάτης φύσεως...

—Νά κοιμηθώ, είπε ο Δημήτρης.

Πούδς ξέρε τί μάς φυλάει ή αωριανή
μέρα και πρέπει νάμιαστε ξεκουραμέ-
νοι. Τώρα είναι πόλεμος... Σάν έρθει
ο καιρός τής ειρήνης, θρεξι νάχωμε

νά κάνουμε δουερα κάτω από τ' άστέ-
ρια...

Λέγοντας τούτα σύγκαίρα έξάπλωσε
πάνω στο χόρτα δίπλα στο Γρηγόρη
κ' ύστερα από λίγο αποκοιμήθηκε...

—Τί άξιοθαύματος άνθρώπος, σκέ-
φθηκε ο Μιχαήλ. "Η σκέψη του άλά-
θευτα βρίσκει πάντα αυτό πού πρέπει
σέ κάθε περίστασι... κ' είτύς οι αλ-
σθήσεις του, τά νεύρα του... τό κορ-
μί του, κάνει όσα τόν προστάζει τό
πρέπει εκείνο, χωρίς άντίρρηση...

Δές τον κοιμήθηκε κιόλας γιαιτί έ-
πρεπε νά κοιμηθί.

—Άχ πατέρα, πατέρα... είπε ύστε-
ρα και ή φωνή του είχε τρυφερότητα
μαζί και παράπονο... "Ήταν τό έπι-
φώνημα μόνο σά μιά επίκλησι στήν
μυστική αίτία πού τόν κρατούσε τή νύ-
χτα τούτη άνήσυχο και άγρυπνο.

"Ενας Ισκιος πέρασε δίπλα του...
Κάποιος πού άγρυπνούσε κ' αυτός έ-
φερνε βόλτες τόν στρατόπεδο. Τό λι-
γοστό φώς ο Μιχαήλ νόμιζε πώς άνα-
γνώρισε τό άνάστημα, τήν κίνισι...
τήν κατατομή του Δομεστικού...

Στεκόταν πότε πότε... κύτταζε κα-
τά τό σιωπηλό κάστρο και πάλι έξα-
κολουθούσε τό δρόμο του. Πήγαινε χω-
ρίς άλλο νά έπιβεβαιώσει ο ίδιος τίς
βίγλες, νά βεβαιωθί πώς όλα είναι σέ
τάξι κ' έγιναν ούφωμα μέ τίς διατά-
ξεις του. "Ετσι συνήθιζε. Πολλές φο-
ρές άνεκατευότανε στά σκετενά, σάν
άγνωστο, στίς κουθέντες τών στρα-
τιών.

Τά παράπονά τους, βλέπεις, δέν
φάνονταν πάντα εις τ' αΐτιά του στρα-
τηγού πού βρίσκεται πολύ ψηλά...
Και πώς νά τά μάθι διαφορετικά; Κ'
δυμας είναι άνάγκη, γιαιτί είτε δίκαιο
είτε άδικο είναι τό παράπονο πρέπει
νά λείψη' άλλοιότιμα στήν πρώτη ά-
τυχία—κ' ό πόλεμος είναι τόσο δι-
θύλλος κι' άστατος—φουρνάει, άπλώ-
νεται και στά τελευταία φαντάζει πώς
αυτό είναι όλη ή άσφορη του κακού...

Ίδιαίτερα στο στρατό τής αυτοκρα-
τορίας, όπου άλλόφυλοι κ' άλλόγλωσ-
σοι και συχνά όλότελα διαφορετικοί
και στούς τρόπους και στίς συνήθειες
ανακατεύονται, ήταν φυσικό νά γενι-
νόηται τέτοια παράπονα και παρεπ-
ηγήσεις νά δυσκολεύουν εξαιρετικά τό
έργο του στρατηγού.

ΕΝά ένας πού κρατάει μεγάλη εϋ-
θύνη πάνω στούς δυνους του και τό έξέ-
ρει και πολιτεύεται άνάλογα μέ τήν
εϋθύνη πού κρατάει... σκέφθηκε ο Μι-
χαήλ. Δέ ζηλεύω ούτε τή σύνεισι ούτε
τή δύναμη. Πολλοί και έξέρουν τί πρέ-
πει και μπορούν νά τό βάλουν σέ πρά-
ξι... μά τούς λείπει μιά άλλη άρετή,
πού κατά τή γνώμη μου, είναι άνώτε-
ρη, ίσως γιαιτί μου λείπει. "Η πειθα-
ρχία... Δίχως αυτήν όλα τ' άλλα, θαρ-
ρώ, είναι άνώφελα και μοιάζουν σάν
άλογα γερά πού τά βλέπεις και τά κα-
μαρώνεις, μά δέν καταφέρνεις ως τό-
σο νά τά βάλης στο ζυγό, γιά νά σέ
δουλεύουν στήν άνάγκη.

(Ακολουθεί)

Πώς αντικρύζουν τα Έλληνόπουλα τις μεγάλες ιστορικές μας στιγμές

Σελίδες από το ημερολόγιο του μαθητού Μιχαλάκη Στρούζα

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ

22ον

«Εμείς, έλεγες κάθε βράδυ ό πατέρας μου, κύριε Μουσουλίνι, αλύτεια και τίτλους δεν έχουμε για να υπερστούσουμε. "Ένα πράγμα μονάχα κληρονομήσαμε από τους πατέρες μας και τó παραβόουμε όποιο κι άμόλυντο ή μία γενιά στην άλλη: Τή λευτεριά. Δέν μάς έκόστος χρήματα για να την πουλήσουμε και να κερδοσκοπήσουμε. Την βγάλουμε απ' τά κόκκαλα τών 'Ελλήνων, τα ιερά, όπως λέει κι ό Σολωμός. Διηλάθε, από τά δικά μας τó κόκκαλα. Γι' αυτό προτιμούμε να την ξανακάνουμε κόκκαλα παρά να την προδώσουμε. Δέ λυπόμαστε για τίποτε όλο, βρέ γυναικα! Έλεγες ό, κ. καθηγητές σου αύγουό του, παρά γιατί δέ μούσφαιρες έναν γυιό να πολεμάει αυτή τή στιγμή εκεί πάνω μαζί με τούς άλλους, άλλ-

λά πήγες και μούφτιαζες αυτές τις δυό...

«Ο καθηγητής όμως δέν πρόφτασε να συνεχίσει γιατί ό δυό κόρες του νέν ήπιγαν με τις διαμαρτυρίες τών:

«Εμείς κάνουμε με τó παραπάνω τó καθήκον μας σάν 'Ελληνίδες, έφώναζε ζωηρά ή 'Αννούλα. Και χωρίς τις 'Ελληνίδες δέν θα μπορούσε να γίνη πόλεμος. Τó παραβέχεται αυτό πατέρα;

«Ο πατέρας, έριχνε μία ματιά στα σέλινα δαχτυλά της 'Αννούλας πού ήταν σκυμένη κ' έπλεκε με φανερή γρηγοράδα τó έικοστό ζευγάρι μάλλινης κάλτσας για τó μέτωπο. "Ώστερα από τή ματιά αυτή, άναγκάζονταν να... βάλει νιρό στό κροσί του και να παραβείχτη τó δικίο τής κόρης του...

«Αλλά και χωρίς έμάς τά

παιδιά δέ θα μπορούσε να γίνη πόλεμος, έφώναζε από τή γωνία του ό, φρουστάτος άδελφός μου, ό δεκαετής «Σκαπανέας» Δημητράκης!

Και έσυνέχισε έτσι:

«Σήμερα τó μεσημέρι, ό διοικήτης τών αεροπορικών δυνάμεων, εκάλισε (μένα και τήν όμάδα μου και μάς έδωσε τά συγχαρητήρια τού για τή υπηρσία που προσφέρουμε στην έγκατάσταση μιας άεροπορικής βάσης...!

«Αεροπορικής βάσεως; ρώτησε ή δεκαετής Καλλιόπη, κατάπληκτη.

Μάλιστα, αποκρίθηκε οσφώρδς ό Δημητράκης. Έβροθήσαμε στην έγκατάσταση μιας αεροπορικής βάσεως!

Πού; ρώτησε, αστασιμένος, ό κ. καθηγητής.

Μέ συγχωρείτε, αλλά δέν

μπορώ να σάς πώ, αποκρίθηκε ό Δημητράκης. Και πρόσθεσε: Αυτό τó είναι μυστικό!

Νά λοιπόν γιατί λέω, κύριε Μενίτο Μουσουλίνι, πώς ό πόλεμος πού άνοίξε με τήν 'Ελλάδα είναι άνοιξος για όσνα και όχι για μάς. Νά γιατί καθόνα από τά δικά μας τά έννηα έκτομύρια άντιστοιχεί με περίοστερα από πέντε έκτομύρια τού δικού σου λαού τών σσσαν-τεντέ και κατομύριων! "Ένας Δημητράκης, μία 'Αννούλα, ένας πατέρας δικός μου, ένας συνταξιούχος 'Ελληνας καθηγητής, άξίζουν τόσο, όσο δέν άξίζουν όλοι ό μηχανίες πού έστειλες για να μάς όδοπολόωσαν! Σ' αυτό τόν πόλεμο πού μάς άνωίξε, κύριε Μενίτο, δέν πολεμού οί φυχές δυό λαών. Πολεμάει ή ψυχή τών 'Ελλήνων με όένα μονάχα.

(Η συνέχεια στο έπόμενο)

ΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ Η ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ

«Ένας εκ τών κυριωτέρων κλάδων τής Μετεωρολογίας είναι και ή κλιματολογία τής άσχολεϊται με τήν σπουδή και μελέτη τών μέσων καταστάσεων τής γήινης άτμοσφαιρας εις τά διάφορα τμήματα τής έπιφανείας τής Γης, εν άγέσει με τās τοπογραφικάς και γεωγραφικάς συνθήκας αϊ όποιαι προσδιορίζουν τās εν λόγω περιοχάς. "Η μελέτη αυτή, έκτός τών ποικίλων και πολλών πωφελειών τās όποιας έχει διά τόν άνθρωπον εν γένει, συμβάλλει σπουδαίως και εις τήν εξέλιξιν τών στρατιωτικών έπιχειρήσεων εις περίπτωσιν καθ' ήν δυό χώρια θα έμπλακούν εις πόλεμον.

Τό Γενικόν 'Επιτελείον Στρατού, προκειμένου να εκλέξη τά μέρη έκείνα εις τά όποια θα προσβάλη τόν έχθρον και θα δημιουργήσιν μετώπα τά όποια θα διατηρηθούν επί πολλούς μήνας και και έτη, είναι ύποχρεωμένον να συμβουλευθή και τούς ειδικούς με τήν μελέτην τών κλιματικών και μετεωρολογικών στοιχείων τά όποια επικρατούν εις τās έμπλεκόμενας αύτάς ζώνας. Και ό λόγος είναι προφανής.

Τό θέατρον τών στρατιωτικών έπιχειρήσεων δέν εί-

ναι δυνατόν να εκλέγεται μόνον βάσει καθαρώς στρατιωτικών στοιχείων άμεσού και έμμεσού έκμεταλλεύσεως, αλλά πρέπει να λαμβάνεται ύπ' όψιν και ή διάρκεια τής εξέλιξεως αύτων εις τó θεωρηθέν θέατρον, όποτε τούτο συνδέεται άμέσως με τήν διαβίωσιν του στρατού εις τήν εν λόγω περιοχή και τήν συστηματικήν έκμετάλλευσιν αύτής από πολλών άπόψεων. Τό διευθύνον τās έπιχειρήσεις 'Αρχηγείον, είναι ύποχρεωμένον να γνωρίζη έπακριβώς τās καιρικάς συνθήκας και τó κλίμα τής περιοχής πού εξέλεξε διά τάς μάχας και τούτο δια να γνωρίζη άν οί άνδρες τας θα δυνηθούν να προσμαροθούν εις τās εν λόγω συνθήκας. Αν ύποθέσωμεν ότι ή περιοχή αύτή χαρακτηρίζεται από χαμηλάς θερμοκρασίας, άφ' όθενους χιονοπτώσεις, συχνήν εμφάνισιν χαλάζης κ.λπ. τότε πρέπει να εκλέξη στρατιώτας δυναμένους να προσμαροθούν και να άνθέξουν εις τó κλίμα τούτο. Διότι πρέπει να γνωρίζων στρατιωτικών έπιχειρήσεων και τήν έπιτυχία εν λόγω στρατού δέν παίζει ρόλον σπουδαίον μόνον τó να κερδήσει κανείς μίαν ή δυό μάχα».

Πρέπει να έχωμεν ύπ' όψιν ότι ό πόλεμος δέν είναι μόνον ή έπαφή με τόν έχθρον και ή έπιτυχία εις τάς πεδία τών μαχών. Περισσότερον από αύτά χρειάζεται ή καλή οργάνωσις τής στρατιάς, ό κανονικός άνεφοδιασμός τών άνδρών, ή άντοχή τών άνδρών εις τās κακουχίας του πολέμου και δι' εις τās στερήσεις, εις τās άποτόμους μετ' ασφάλειας του καιρού, εις τās ψύχη, τās χιόνες, τās βροχάς και τούς μεγάλους καύσωνας. "Ο στρατός έκείνος πού θα δυνηθή να ύπομεινεί και να άνταπεξέλην νικηφόρας τās δοκιμασίας αύτάς έχει ήδη κερδήσει τόν πόλεμον διότι και εις τās πολλές ή όλίγας μάχας πού θα δόση είναι βέβαιος ότι θα νικήσιν. "Έχει άποδείχθι από στατιστικά, ότι ένα στρατεύμα τήν μεγαλύτατον σφοδράν εις έμψυγον όλικόν ύσίσταται από τās κακουχίας του πολέμου και δι' από τούτο νεκρός και τραυματίας πού θα έχη εις τās μάχας τās όποιας θα δώση. Τά άποτελέσματα τών κακουγιών του πολέμου είναι αισθητά επί πολλά έτη και μετά τόν πόλεμον.

Έκ τών άνωτέρω δια-

φαίνεται άρεκτα σαφώς ό σπουδαίος ρόλος τών όποιον παίζει ή μελέτη και γνώσις των μετεωρολογικών και κλιματικών στοιχείων κατά τήν διενέργειαν μιας έπιχειρήσεως εδρείας κλίματος. "Η συγκέντρωσις και εκλέτη τών μετεωρολογικών στοιχείων μίςς περιοχής με λλόνοικων στρατιωτικών έπιχειρήσεων γίνεται πολλάκις από τόν καιρόν τής ειρήνης ούτως ώστε τó Γραφείο τής μελέτης και έτοιμασίας τών σχεδίων τών έπιχειρήσεων να είναι εν πλήρη γνώσει τής κλιματικής καταστάσεως των μελλόντων θεάτρων πολέμου.

Πόπει δηλαδή τó 'Επιτελείον να γνωρίζη τήν μέσην μηνιαίαν θερμοκρασίαν, τās μεγίστας και έλαχίστας τιμās εις τούς διαφόρους μήνας, τās ήμέρας βροχής, τās ήμέρας χιόνος, και χαλάζης, τó έτησιον και μηνιαίον όθος βροχής, τήν έφωσιν, τήν παρουσίαν όμίχλης, τήν ύγρασίαν τής άτμοσφαιρας και μερικά άλλα στοιχεία τά όποια χαρακτηρίζουν μίαν περιοχήν. Άλλά διά τó ζήτημα τούτο πρέπει να άπασχολώσωμεν πάλιν τās στήλας τής άγαπητής «Νεολαίας».

Σείριος

Η ΙΔΕΑ ΤΗΣ ΑΘΑΝΑΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Νέο κορίτσι,
Άγαστή μου Φαλαγγίτισσα,
Υπάρχουν στη μακραίωνη ζωή των
λαών γεγονότα μεγαλειώδη και υπο-
βλητικά, που δείχνουν την εσωτερική
ψυχική των ύψην και αποκαλύπτουν
την αγιότητα και την γρηγοριότητα των
στοιχείων που την αποτελούν. Και τότε
στέκει με θαυματούχια τα μάτια από
θαυμασμό ο κόσμος μπροστά στο φαι-
νόμενο αυτό.

Πολλές φορές ό- Έλληνικός λαός
βρήθηκε στην περίπτωση αυτή, Ένώ η
ζωή του περιούσε ήσυχη και ήρεμη,
παρουσίαζε κάποια, που τον κέντρισε
και τον έκανε να σηκωθεί το άνωστη-
μά του, να ύψωθεί και να μεγαλοου-
γήσει. Κι' αυτό το κάτι είχε πάντα σχέ-
σι με τον κίνδυνο της έλευθερίας του.
Από αιώνων και χιλιετηρίδων οι δυο
έννοιες Έλευθερία- Έλλην ήσαν σφι-
γτά ήνωμένες. Και μέσα στην πιο με-
γάλη του σκληριότητα ένοιωσε την ψυχή
του να φτερουγίζει ελεύθερη. Η γλώσ-
σα του, η θρησκεία του, οι παραδόσεις
του, τὰ ήθη και έθιμα, τέλος η φυλε-

τική του συνείδηση έμεναν πάντοτε ά-
νεπαφα. Αυτά έκραταίωσαν παντού
και πάντα τη δύναμη για τους άνθ-
ρας του, για την τιμή και την έλευθε-
ρία της πατρίδος του. Σκληροί άνθ-
ρες, μακροχρόνιοι και αίματσοοί χρει-
άσθηκαν πάντοτε για την επίδωξι και
την εκπληρωμή του σκοπού αυτού. Πο-
τέ όμως ο λαός αυτός δεν έδίστασε
να προσφέρει οποιαδήποτε θυσία για
τους άνθρας αυτούς.

Άγαπημένες μου φίλες, νοιώθω με
την καρδιά μας να φουσκώνει από ά-
γαλλισοι και την ψυχή μας γαρνιού-
ναι από φτερουγίζη σαν το νέο άπτη-
πολο προς το φώς, γιατί αντίκοιμε σ'
ένα τέτοιο λαό. Μεγαλώνει και πλε-
ταίνεται η μικροχρονία ζωής μας και νοιώ-
θουμε ότι ο καθένας μας, το κάθε με-
γανυμένο άτομο να γίνεται ένας με-
γάλος λαός. Και μως γεννιέται η ή-
ρωική εκείνη διάθεση να είχαμε ή-
λικες θυσίες, για να τις προσφέρουμε έ-
λάχιστη θυσία στην τιμή και την εση-
μερία του λαού μας. Τότε η ζωή μας
μπορεί κι' εγγίζει την αιωνιότητα του

Έθνους μας, τότε γίνεται αθάνατη.
Τώρα μὰς άνοίγεται πάλι μπροστά
μας και προβάλλει σαν από μουσική
κρύπτη ο πολυτίμος θησαυρός της ψυ-
χής του λαού μας. Πάλι κινδυνεύει,
για δεύτερη φορά, η έλευθερία του.
Δέν έδίστασε πάλι ν' αντίταξη ένα ά-
ποφασιστικόν «όχι». Τί σημασία έχουν
για την ψυχή μας η ισχυρότερη δύνα-
μις, τὰ νεώτατα του πολέμου μέσα, οι
ιμχανές και όλα τα παρόμοια; Είλω-
στε συνθημιόμενοι εμείς ως Έλληνες να
αντίστασώμεθα με ήρωική αποφαι-
στικότητα.

Έχουμε μιά ανεξάντλητη πηγή πί-
στεως μ' αυτή ξεκινούμε για την
υπεράσπιση των Ιερών μας, άδικοφ-
ρόντας για το έθνος της δύναμης.
Ποτέ δεν άτόνησε μέσα μας η πίστις
αυτή. Η δική μας η πίστις για την αι-
ωνίαν Έλλάδα είναι γεννημένη μαζί
μας, συνυπάρχει με την ύπαρξή μας
και αν άντείνωμε στο φώς της Ιστο-
ρίας θά δούμε ότι πάντα η Έλλάς και
όταν εκάμωθ πάλιν άναστήθηκε.

Σ. Καρ.

Πώς πολεμούν οι θυγατέρες της Ε.Ο.Ν.

Πολλά προσφέρουν και
προσφέρουν η Κ.Υ.Α.Μ. και
η Π.Υ.Α.Μ., οι θυγατέρες,
σαν να ποῦμε, της Έθνικής
Όργανώσεως Μεολας, που
το Ιδρυθόνον άμέως με
την έκρηξή του πολέμου,
τώρα και Εξ ήτης. Μέσα
σ' αυτό το διάστημα πόση
έργασία, πόση ακούραση
προσπάθεια! Ποιός από
τους ήρωας μας στά άλ-
θανικά βουάν δεν πήρε το
χριστουγεννιάτικο δέμα της
Κ.Υ.Α.Μ. και της Π.Υ.Α.Μ.
και ποιος δεν ένοιωσε μέ-
σα στο χαλί μονιθλακία ή
στά φακέλόχαρτα διπλωμέ-
νη με την άγανάκη και τη
στοργή των νεώτερων, που
καριοιτυποῦν και υπερη-
φανεύονται για τὰ μεγαλύ-
τερα αδελφία των στο μέ-
τωπο;

Μά εκείνο που άνοίξε
πιά διάπλατη την καρδιά
των πολεμιστών μας για
τους μικρούς αδελφούς των
και τις μικρές αδελφές της
Όργανώσεως είναι η προ-
πάθεια να τους κρατούμε
σε έπαφή με τις οικογε-
νιές των. Φαντασθήτε έναν
ήρωικόν στρατιώτη μας να
μην μπορεί να λάβη γράμ-
μα από το σπίτι του και
εξαφικά να του έρχεται σ'
αυτή του τη στεναχώρια ά-

ρωγός η Π.Υ.Α.Μ. με το
τιμήμα επίκουριώνας. Μιά
μητέρα άκουσε πως θαν
άπευθυνθή εκεί θά γίνει το
θαύμα. Ξεκινά από τη μα-
κρινή γειτονία της και δι-
νει σά ευγενικά κορίτσια
τά στοιχεία του γιου της.
Και σε 15 μέρες να το
γράμμα το πολυπόθητο. Η
μαννούλα είναι ευτυχισμέ-
νη για αυτό μά και η Π.Υ.
Α.Μ. άλλο τόσο, γιατί κι'
αυτή δεν την έγγαζε το κα-
λό παιδί. «Σας ευχαριστώ
θερμώς διά την προστάση
της οικογενείας μου και
την ταπεινή έξυπνίτησή
της έλληνογράφου μου
μαζύ της. Έλασθε τις κάρ-
τες σας και έλληνογραφη-
θην την άνοιξη των οικ-
είων μου. Πάντως είμαι
πολύ καλά και πήτε στη
μητέρα μου, ότι της έγρα-
ψα και πιστεύω να λάβη
το γράμμα μου. Οι προ-
πάθειες του τμήματός σας
είναι τόσο μεγάλες που
συγκινούν τους μαχητάς
του Μένωπου και σας ευ-
γνωμονούν πάντοτε».

Τέτοια γράμματα άπλά
και γεμάτα συγκίνησι έρ-
χονται άπειρά στο Τμήμα
αυτό της Π.Υ.Α.Μ. Άποτε-
λούν ένα τίποτ τιμής για
όλα τὰ νέα κορίτσια κι' ά-

* Οι μαχητάι των μετόπισθεν *

Τώρα που οι έναέριες έ-
πιδρομές είναι συχνότερες
από πριν άς μιλήσωμε πάλι
λίγο έδώ στις δικές μας
σελίδες έμείς οι γυναίκες
για την άμυνα έναντιον
των νέων επιδρομών. Στην
άρχή βέβαια πρέπει να νο-
νίσωμε ότι, άσοδήποτε μα-
κρές και να είναι, άσοδή-
ποτε έντατικές και θορυ-
βώδεις δεν έχουν σημασία
για έναν λαό που άπφα-
σισε να λαμβάνη κατά
γράμμα ύπ' όμψ του και να
έκτελξή τις οδηγίες της πα-
θητικής άεραμύντης και δεν
βλέπει τίποτε άλλο παρά
πως θά φάσθι στην Νίκη.

Ό εχθρός δεν επίδιώκει
μόνο την καταστροφή όλι-
κων αγαθών, αλλά επιζη-
τεί να κλονισθ το ήθικόν έ-
νός λαού να τον πείσθ με
διάφορα ψυχολογικά μέσα.

γόρια που έχουν αναλάβει
την έργασίαν αυτήν. Για
την Όργάνωσι είναι ή με-
γάλη απόδειξις του πνεύ-
ματος της άλληλεγγύης
και της στενής σχέσεως
των φαλγγίων του Στρα-
τού της Ε.Ο.Ν.

Σ. Καρ.

Μά από τὰς μπορούν να
λογαριθμούν από λαούς
γενναίους και αποφασιστι-
κούς. Ότι δήποτε και να
συνιή οι λαοί αυτοί δεν
πρόκειται να χαθούν.

Καταποῦν τον άμαχο
πληθυσμό και προσπαθόν
να κάμουν το ήθικό του
με τις άεροπορικές έπιδρο-
μές των, το θορύβου και την
έξαρπλωση των βουβών των
Έτσι στον σημερινό πόλε-
μο δεν πολεμούν μόνο τὰ
αδελφία μας επάνω στο
Μένωπο, παρά κι' έμείς,
γυναίκες, γέροι, παιδιά, ε-
μσστε άγωνιστάι γιατί ύ-
ποφέρουμε και μες τοῦ πο-
λέμου τὰ δεινά! Μιά γυ-
ναίκα προχθές στο καταφυ-
γιο διετοῦσε άπλά τη
γνώμη όλων των Έλλη-
νών γυναικών: «Όταν έχη
κανείς τον άνθρωπό του έ-
κει επάνω πείνει να ύποφεί-
νει με θάρρος τὰ πάνδεια
έδώ κάτω. Άλλίως πως θά
ποῦμε άργότερα: νίκησσε
όλοι μας!» Έγχετέ το πάν-
τοτε αυτό όπ' όμψ σας και
μή χάνετε την ψυχραιμία
σας, σε κάθε περίπτωση.
Και μες πολεμούμε μαζύ
τους και το καλύτερο όπλο
του κάθε πολεμιστή είναι ή
εύφρονη και το θάρρος.

Ο κῆπος τῶν Ἑκασανέων

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΟΡΛΑ

“Όταν ὁ Ὑποτομέαρχης μας ἐτελείωσε τὴν ἀνάγνωσι τῆς Ἑγκυκλίου τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Ε. Ο. Ν. πού ἐδημοσιεύθηκε εἰς τὸ προηγούμενον τεύχος μᾶς εἶπε ὑστερα καὶ τὰ ἀκόλουθα λόγια πού ὁλοι μας ἀκούσαμε μὲ ἐξαιρετικὴ συγκίνησι:

“Εἰ γὰρ πη τοῖ συναγωνισταί! Ὅπως ἀκούσατε ἡ Ἐθνικὴ μας Ὁργάνωσις καὶ ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης καὶ Γενικός Ἐπιθεωρητής μας ἐκφράζον τὴν εὐγνωμοσύνην τὸν σὲ ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς Ε. Ο. Ν. γιὰ τίς ὁ-

πηρεσίες πού προσέφεραν στὸ μεγάλο ἀγῶνα τῆς Ἑλλάδος ὡς τώρα, καὶ μᾶς ζητοῦν νὰ σταθοῦμε στὴ θέσι μας καὶ τώρα πού καὶ ἔνας ἄλλος ἰσχυρότερος ἐχθρὸς μᾶς ἐπετέθη.

Τὰ παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος πού εἶναι παιδιά ἐκείνου πού κρατοῦν οὐδερνία τῆς Ἑλληνικῆς ἀμυνα ἐπάνω στὴ Μακεδονία καὶ στὴν Ἠπειρο, ἔξρουν τὸ καθήκον τὸν. Εἶναι ἔτοιμα καὶ ἀποφασισμένα γιὰ κάθε δουλειὰ καὶ γιὰ κάθε θυσιᾶ. Εἶναι ἀτρόμητα, καθὰς οἱ πατέρες καὶ οἱ ἀδελφοὶ τὸν, οἱ ἀθάνατοι μαχηταὶ τῆς Μεγάλῃς Ἑλλάδος μας πού μὲ τὸ αἷμα

γράφουν τὴν καινούργια Ἑλληνικὴ Ἱστορία καὶ πού ὁ κόσμος ὁλόκληρος τοὺς θαυμάζει γιὰ αὐτοὶ, μιά φούχτα ἀνθρώπων, πολεμοῦν διὰ αὐτοκρατορίες μὲ τὰ ἑκατομύρια τῶν στρατῶν τοῦς. Ἀς εἶναι βέβαια ὅλοι πὼς μέσα στὰ μικρὰ μας στήθα πάλαιται μιά καρδιά μεγάλη—ἡ ἴδια σὰν καὶ κείνων πού οὐτε ἀφῆκαν οὔτε θὰ ἀφήσουν νὰ πατήσῃ τὸ ἐχθρικό ποδάρι τὴν δοξαριὴν γῆ μας καὶ τὴν Ἑλληνικὴν γῆμ.

Συναγωνισταί! σκαπνεῖς! Μὲ τὰ δικά μας ὅπλα πού εἶναι ἡ πειθαρχία, ἡ προθυμία στὴν ἐκτέλεσι τῶν διαταγῶν πού μᾶς δι-

δοῦναι, τὸ θάρρος καὶ ἡ γενναϊότης πού πρέπει νὰ δειχνόμην παντοῦ καὶ πάντοτε, καὶ ἡ ἀκλόνητὴ Πίστις πὼς ὁ Θεὸς εἶναι μαζί μας καὶ ἡ Νίκη δική μας, μὲ τὰ ὅπλα αὐτὰ πού εἶναι φοβερά γιὰ τοὺς ἐχθρούς σὰν καὶ κείνα πού κρατοῦν στὰ χέρια τῶν οἱ πατέρες μας στὸ Μέτωπο, δὲ παραταχθούμε διὰ πῦρ ἀπὸ τοὺς μαχομένους γενναίους μας, καὶ ὅλοι μαζί θὰ νικήσουμε τὴν μεγαλύτερη Ἑλληνικὴ Νίκη.”

“Εἶτο ἐτελείωσε ὁ Ὑποτομέαρχης καὶ μιά φωνὴ ἀκούστηκε ἀπ’ ὅλους: Ὁ Ναὶ! θὰ νικήσουμε!”

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

3. (Συνέχεια)

Γιατί, ἐγώ, τόχα βάλει πλῶρη νὰ τὸ σκάσω μιά μέρα γιὰ τὴ θάλασσα καὶ θὰ τόκαγα, ὅτι κ’ ἂν γινόταν.

Γιατί ὁμως ἐκείνη νὰ μὴ μιλήσῃ στὸν πατέρα μου καὶ νὰ τὸν πείσῃ νὰ μ’ ἀφήσῃ νὰ πάω ἐνα μικρὸ ταξιδάκι; Ἐγώ, ἂν ἔκαν ἕνα μικρὸ ταξιδάκι κ’ ἔβλεπα πὼς δὲ μ’ εὐχαριστοῦσε, τῆς εἶδνα τὸ λόγο μου πὼς ὅχι μονάχα θὰ ἐξαναγύριζα πίσω καὶ δὲ θὰ ἐξαναφεύγα πιά ἀπὸ τὸ σπίτι μας, ἀλλὰ θὰ εἶχα καὶ ὅλα μου τὰ θυσιὰ στὴ δουλειά, γιὰ νὰ κερδίσω τὸν καιρὸ πού ἔχασα ταξιδεύοντας.

Αὐτὰ ὅλα στενωχώρησαν πολὺ τὴν μητέρα μου.

Μοῦ εἶπε πὼς ἤξερε καὶ τόβρισκε ἐντελῶς ἀσκοποὺν καὶ κἀνὴ λόγο στὸν πατέρα μου γι’ αὐτὸ τὸ ζήτημα. Τὸ συμφέρο μου, ἐκεῖνος, τόξερε, λέει, πολὺ καλά καὶ δὲ θάδινε ποτὲ τὴν συγκατάθεσι τοῦ γιὰ νὰ κἀνω κάτι πού θὰ μ’ ἐβλάπτε. Ἀπορούσε ἡ μητέρα μου πὼς ἐξαναγύρισα στὸ ἴδιο τροπάρι, ὅστερα ἀπὸ ὅσα μοῦ εἶχε εἰπῇ ἐκεῖνος, ὅστερα ἀπὸ ὅλα τὰ στοργικὰ λόγια καὶ τίς συμβουλὲς πού ἤξερε πὼς μοῦ εἶχε δώσει.

“Ἀν θέλῃς τὴν καταστροφὴ σου, παιδί μου, μοῦ εἶπε, τίποτα δὲν μπορεῖς νὰ σὲ σώσῃ. Ὅμως, τὴν ἀδεια γιὰ τὴν καταστροφὴ σου, δὲν θὰ τὴν πάρῃς ποτὲ ἀπὸ μὰς. Ὅσο γιὰ μένα, δὲ θὰ σὲ βοηθῶ ἀλλὰ οὔτε καὶ θὰ σὲ κἀνω νάχῃ νὰ λὲς πὼς «ἡ μητέρα μου ἤθελε κατ’ ἀντίθετο στὴ γνώμη τοῦ πατέρα μου».

Ὡς τόσο, μ’ ὅλο πού ἡ μητέρα μου ἀρνῆθηκε νὰ κἀνὴ λόγο στὸν πατέρα καὶ γι’ αὐτὰ πού τῆς εἶπα, ὁ πῶς ἔμαθα ἀργότερα, τοῦ διηγήθηκε καὶ τὸ νὶ καὶ μὲ τὸ σῆμα ὅλη μας τὴν κουβέντα, καὶ κείνος ἀφοῦ τὰ κοσέψε ὅλα μὲ προσοχή, ἀναστῆκε καὶ τῆς εἶπε:

—Ἐγὼ ξέρω πὼς ἂν αὐτὸ τὸ παιδί μείνῃ κοντὰ μας θὰ εὐτυχῇ, ἐνῶ, ἂν φύγῃ, θὰ γίνῃ τὸ πῶς δυστυχισμένο ναυάγιο πού στήθηκε ποτὲ στὸν κόσμο. Γι’ αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ δώσω καμμιά συγκατάθεσι.

• • •

Δὲν ἐπρόλαβε νὰ κλείσῃ ὁ χρόνος, καλὰ καλά, οὔτε: ἀπ’ αὐτὰ, ὅταν τόκασα. Καί, σ’ αὐτὸ τὸ διὰστημα, ὅχι μονάχα κρατοῦσα βουλωμένα τ’ αὐτιά μου μὲ πείσμα, σ’ ὅλες τίς προτροπὲς πού μοῦκάναν

γιὰ νὰ μὲ στρώσουν στὴ δουλειά, ἀλλὰ γκρινιάσα κιόλας ἀδιάκοπα στὸν πατέρα καὶ στὴ μάνα μου γιὰ τὴν ἀμετακλήτῃ ἀποφασί τοῦς νὰ πηγαίνουν ἀντίθετα σὲ κείνο πού ἤξεραν πὼς ἦταν ἡ λαχτάρα καὶ τ’ ἐνέριό μου.

Βρέθηκα λοιπὸν μιά μέρα στὴ Χοῦλλ. Πῆγα ἐντελῶς τυχεῖα καὶ χωρὶς νάχω καθόλου στὸ νοῦ μου νὰ τὸ σκάσω τότε.

Βρέθηκα λοιπὸν στὴ Χοῦλλ. Ἐνας φίλος μου, ὅμως, πού ἦταν ἔτοιμος νὰ μπαρκάρῃ γιὰ τὸ Λονδίνο, μὲ τὸ κοράσι τοῦ πατέρα μου, ἀρχισε νὰ μοῦ

Δὲν ἐπέραιε χρόνος, ὅστερ’ ἀπ’ αὐτὰ, ὅταν ἐφεύγα...

ρίχνῃ τὰ συνηθισμένα δολωμῆματα τῶν θαλασσινῶν γιὰ νὰ μὲ παρακινήσῃ νὰ τὸν ἀκολουθήσω: Θὰ κἀνης ἕνα ὥρασι ταξίδι καὶ δὲ θὰ σοῦ κοστίζῃ τίποτε...

Καὶ ἐγώ, ὁ καλὸς σου, ὅχι μονάχα δὲν ἐξήγησα πῶς τὴν ἀδεια καὶ τὴν συμβουλὴ τῆς μάνας καὶ τοῦ πατέρα μου, ἀλλὰ οὔτε τοὺς ἔγραφα κἀν διὰ λόγια νὰ τοὺς λέω πὼς φεύγω. Ἐτοί, ἀφαινόνας τοὺς νὰ τὸ κρίνουν ὅπως τοὺς ἀρέσει, χωρὶς νὰ ζητήσω τὴν ἐλλογία οὔτε τοῦ Θεοῦ, οὔτε τοῦ πατέρα μου, χωρὶς νὰ συλλογιθῶ τί κἀνω καὶ τί μπορῶ νὰ πάθω, μπαρκάρησα—ὁ Θεὸς ἔξερε σὲ ποιά κακὴν ὥρα γιὰ τὸ Λονδίνο, τὴν 1 Σεπτεμβρίου τοῦ 1651.

Δὲν ξέρω, ἀλλὰ νομίζω πὼς τὰ βάσανα κανενὸς ἄλλου τυχεροῦ καὶ δὲν ἐκράτησαν περισσότερο ἀπὸ τὰ δικά μου!...

Δὲν εἶχαμε καθαντζάρει ἀκόμα τὸ Χάμπερ, μὲ τὸ κοράσι μὲ, ὅταν ἐξαμολύθηκαν ἀπάνω μας ὅλ’ οἱ ἀέρηδες, σηκώνοντας βουρὶς νὰ κλύματα. Πρωτάρης, καθὼς ἤμουνα, στὴ θάλασσα, ἔπεσα ἀμέσως μὲ τὸ κορμί μου σὲ κακὰ χάλια καὶ τὸ μυαλό μου θολωμένο. Τότε μονάχα ἀρχίσαμε νὰ καταλαβαίνω τί ἐκάνω καὶ πόσο δίκαια εἰς τιμωροῦσε ὁ Θεὸς πού ἀφήσα τὸ πατρικὸ μου τὸ σπίτι.

Καὶ σ’ ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα, ἡ θάλασσα, πού μὲ σήκωνε γιὰ πρώτη φορὰ ἐπάνω της, ὁλοένα καὶ ποσοκνε περισσότερο, ἂν κ’ ἦτο δίστο, ὅσο τὴν εἶδα πολλὰς φορὲς ἀργότερα νὰ φουρτουναῖν καὶ μάλιστα ὑστερ’ ἀπὸ λίγες μέρες.

(Ἀκολουθεῖ)

738

Διασκεδάζοντας

ΕΝΘΥΜΙΑ

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Σοφή σκέψις

‘Η Μαριά. — Τοτό, γιατί δέν έδωσες ροδάκινο στὴν ἀδελφούλα σου;

Τοτός. — Πῶς δέν τῆς έδωσα, Μαριά. ‘Ισα ίσα πῆρε τὸ περισσότερο. Πῆρε τὸ κουκούτσι, θὰ τὸ φυτέψῃ καὶ θάβῃ ὁλόκληρη ροδάκινα δὴκ τῆς!

Δέν εἶχε δουλειές

— Πῶς, γιατίρ, κάνετε καὶ ζωγραφικὴ τώρα;

— Μαί, γιὰ νὰ σκοτώνω τὴν ὥρα μου.

— Ὡστε δέν ἔχετε πιά πελάτες νὰ σκοτώνετε;

Τάβαλε ἀνάποδα

‘Ο Μαστρο-Κουτούκος βαδίζει στὸ δρόμο μ’ ἓνα ὀλότελα ἰδιότροπο βάδισμα. Σὲ κάθε βῆμα στραβώνει τὰ πόδια γέρνοντας τὴ δεξιὰ πατούσα πρὸς τὸ ἀριστερὸ μέρος.

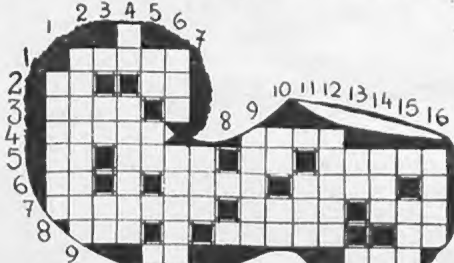
Κάποιος γειτόνας τοῦ βλέπει καὶ ἐμφωνίζεται:

— Πῶς περπατᾷ ἔτσι μαστρο-Κουτούκος; Ἀντίπαρος εἶσαι;

— Ὦχι, ἀδερφέ! Τὶ εἶναι αὐτὰ πού λέει! Ἐκίνα λάθος τὸ πρῶτ’ κ’ ἔβαλα τὰ παπούτσια μου ἀνάποδα.

‘Οριζοντίως:

1) Προσονται νὰ ζήσῃ καὶ θὰ ζήσῃ, 2) Νότα Βυζαντινῆς μουσικῆς ἀντιστροφῆς, γραμμὴν — δεκτικὸν ὄριον, 3) ‘Ομοιοκαταληξία, 4) Εἶναι ὁ Μουσοῦλιν καὶ ὁ Χιλιέρ (ἱνκ.) — πρόσαις, 5) Βε — θεὰ τοῦ ‘Ολύμπου, μήτηρ τῶν θεῶν (γεν.) — Εὐρωπαϊκὴ νῆα — Εἰς τὸν ἱερὸν τῆς Ἀρχαίας Ρώμης, 6) Κλωστή — Εἶναι τὸ

S.O.S. — ὁλόκληρον, 7) αὐτῆς (προφορικῶς ἢ γραπτῶς) ζητούμεν κατὰ συνήθειαν ἀπὸ τὰς ἀρχάς — (ὄνιμ.) — Βουὴ τῆς Ἑλλάδος — χωρὶς αὐτὴν δέν μποροῦν νὰ ζήσωμεν (ὄνιμ.), 8) Προσωπικὴ ἀντωνυμία (πληρ.) — Ἐξάρτημα τῶν πόσιων — Ἡ Αἰγυπτιακὴ θεὸς τῶν σταυρολέγων..., 9) Ἀναφορικὴ ἀντωνυμία — Ναυτικὸν παραγγέλιον, Κ α ἔ τ ῶ ς:

1) Χώρα τῆς Ἀσίας, πατρίς ἀρχηγοῦ θρησκείας, 2) Ἡ μεγάλη ἱερὴν... εἰς τὴν Ἀλβανίαν τὴν ὅποιαν εἶχεν ἀναγγεῖλει ὁ Μουσοῦλιν ἀπὸ τῆς οὐλίας, 3) Πρόσαις (δημ.) — ἄβρον (εληρ.), 4) Γράμμα τοῦ Γαλλικοῦ ἀλφάβητου — Μεγάλῃ ἀστρίῃ (γεν.), 5) ‘Ο ποιητικὸς σύνδεσμος — Προσωπικὴ ἀντωνυμία β’ προσώπου, 6) ‘Ο μουσικιστὴς — ‘Ηπειρος (γεν.), 7) Ἐχθρὸς τῶν μαλλίνων ρούχων, 8) Μ — 1, 9) ‘Ο ἡσυχός, ἀσπός (καθαρ.), 10) Ἀνώνυμος ἑταιρεία (εἰς), 11) ‘Ο γνωστός Ὀργανισμὸς 12) Ἐγχερὸν ὄριον (γεν.), 13) Θρησκευτὴν προφ. (πληρ.), 14) Ἀρχαῖον νόμιμον, 15) θεὰ τοῦ ‘Ολύμπου, 16) Ὀνομασία μάχης τοῦ Παγκοσμίου Πολέμου (Μακεδονικὸν Μέτωπον) εἰς τὴν ὅποιαν ἐβοδόσθη ὁ Ἑλληνικὸς στρατός.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΜΟΣΧΟΣ

‘Ελληνες ποιηταί

Οἱ κατωτέρω στίχοι εἶναι παρμένοι ἀπὸ ποιήματα γνωστῶν Ἑλλήνων ποιητῶν. Καλεῖσθε λοιπὸν νὰ βρῆτε ποῖα ποιήματα ἀνήκουν καὶ σὲ ποιούς ποιητάς:

1.

‘Εφούσκωνε τ’ ἀέρι λευκοτάτα πανιά ὡσὰν τὸ περιστέρι, πού ἀπλώνει τὰ φτερά.

2.

Σύρε κῶθρης τὰ παιδιά σου, οὔρε, ἔλεγαν οἱ σκληροί.

3.

Περνοῦν μεσάνυχτα κ’ ἡ πόλις αὐθεῖται, τὰ πλάγια ἀσπρίζουνε, σιμῶν ἡ αὐγὴ στέκει... ἀκούρμαινεταί... δέν ἀγροικεῖται κανένα πάτημα... παντοῦ αὐγὴ.

I. ΜΑΡΚΟΜΑΗΛΑΚΗΣ

Ἑρωτήσεις

1) Πῶς ἀν ἀφαιρέσουμε 1 ἀπὸ τὸ 19 θὰ βροῦμε 20;
2) Πόσο κάνουν τέσσερα ἐννέα;

P. ΤΑΚΗΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΠΩΣ Η ΑΛΕΠΟΥ ΓΕΛΑΣΕ ΤΟ ΧΩΡΙΚΟ

Μιά φορά, μιά ἀλεπού εἶδε ἓνα χωρικό πού γύριζε στὸ χωριὸ καὶ εἶχε πάνω τὸν γαϊδάρου τὸν κρεμασμένον μερικὲς κότες. Πρέπει, ἐσκεπτικῶς, νὰ τὰ καταφέρω νὰ πάρω τὶς κότες τοῦ χωρικοῦ. Ἐτρέξε τότε ἀμέσως μέσα ἀπὸ τὰ χωράφια καὶ βῆκε καὶ ἐξαπλώθηκε καταμεσὴς τοῦ δρόμου, ἀπ’ ὅπου θὰ περνοῦσε ὁ χωρικός καὶ ἔκανε τὴν ψόφια. Ὁ χωρικός ὅταν πέρασε ἀπὸ κει καὶ τὴν εἶδε, κατέβηκε ἀπὸ τὸ γαῖδαρο, τὴν έδωκε μιά κλωταῖα καὶ τῆς εἶπε: «Καλὰ νὰ πάθῃς» καὶ τράβηξε ὕστερα τὸ δρόμο του. Σὲ λίγο σηκώθηκε ἡ ἀλεπού καὶ ἐτρέξε πάλι μπροστὰ μέσα ἀπὸ τὰ χωράφια καὶ ἐξαπλώθηκε φαρδὴία πλατεῖα στὸ δρόμο πού θὰ περνοῦσε ὁ χωρικός. Αὐτὸς σὰν τὴν εἶδε, κατέβηκε, τὴν κλώτσησε πάλι καὶ εἶπε: «Αὐτὴ θάτανε συντροφίσσα τῆς ἀλλοῦ, πού βρῆκα παραπάνω, ἄς εἶναι καλὰ κείνος πού τὴν σκότωσε» ποὺς ἔβρει τὴν ζημιά θὰ ἔκαναν σὰν κοττέτσια τοῦ χωριοῦ αὐτὰ τὰ ζουδια.

Καὶ τράβηξε πάλι τὸ δρόμο του.

Γιὰ τρίτη φορά ἡ ἀλεπού ἔκαμε τὸ ἴδιο καὶ ξαναβρέθηκε μπροστὰ στὸ δρόμο τοῦ χωρικοῦ. Αὐτὸς ὅταν τὴν εἶδε ξανά, ἔκαμε τὸ σταυρὸ του: «Κύριε ἐλέησον, εἶπε: τί εἶναι τοῦτο σήμερα; Τρεῖς ἀλεπούδες σκοτωμένε! Γιὰ τᾶσάου ὅμως ἀν μαζέψω τὰ τοιάμια καὶ τῶν τριῶν θὰ μπο-

‘Ο χωρικός με τὶς κότες κρεμασμένες στὸ γαϊδάρου του.

ροῦσα νὰ κάμω μιά γούνα περιφρῆμ’ κῦττα λοιπὸν, καὶ σάθηκα τόσο κουτός νὰ μὴν τίς πάρω μαζί μου καθὼς ἐπερνούσα. Θὰ τὸ κάμω τώρα, θ’ ἀφήσω λοιπὸν τὸ γαῖδαρο σὲ τούτῃ δὴ κοντὰ καὶ θὰ γυρίσω πίσω νὰ πάρω καὶ τίς ἄλλες δύο...»

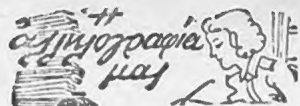
Καὶ τράβηξε πίσω νὰ πάρῃ καὶ τίς ἄλλες δύο!...

Μόλις ὅμως ἔφυγε, σηκώθηκε κ’ ἡ ἀλεπού, ἀρπάξε τις κότες καὶ τρέχοντας ἔφυγε κατὰ τὸ λόγιο, χαρούμενη πού γέλασε τὸν χωρικό.

Ὁ χωρικός τράβηξε πίσω καὶ πέρασε ἀπὸ τὸ μέρος πού θυμώτανε πῶς εἶχε δῇ τὴ μιά. Μὰ δέν εἶδε τίποτε. «Θὰ ἔκανα λάθος», ἐσκεπτικῶς ὁ χωρικός καὶ ἀπεφάσισε νὰ βρῇ τὴν ἀλή. Ὅταν ἔβριζε πῆγε καὶ κει καὶ δέν βρῆκε τίποτε, τότε πιά κατάλαβε τὴν πᾶθια καὶ ἐτρέξε νὰ γυρίσῃ ἐκεῖ πού εἶχε ἀφήσει τὸ γαϊδάρου του.

Σὰν ἔφθασε ἐκεῖ εἶδε πῶς καὶ ἡ ἀλεπού εἶχε ἐξαφανισθῇ καὶ οἱ κότες ἔλειπαν ἀπὸ τὸ σαμάρι πού τίς εἶχε κρεμάσει.

«Καλὰ μοῦ τὴν ἔφτιαξε, εἶπε τότε ὁ χωρικός, τὸ ποινρὸν αὐτὸ ζῶει... Καὶ ἐστὶ ἀντὶ ἐγὼ νὰ φτιάξω τὸ γουναρικό, μὲ τὰ δερμάτια τῆς, αὐτὴ ἔφτιαξε γιὰ τὸν ἐκατὸ τῆς ἓνα πλοῦσιο τραπεζί μὲ τίς κότες μου...»

Χειρόγραφα και φωτογραφίες δημοσιεύμενα ή μη δεν επιστρέφονται.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΑΝΤΕΛΗΝ ΛΙΑΛΙΑΜΠΗΝ. Δημοσιεύουμε εδώ το τετράστιχό σας:

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ή Χώρα, που αναθρόνισσε πηγές θείων ναμάτων,
κι' ελάνοι ζωής κρουνοί που καταπλημμυρίζουν,
ο' θύονα καρδιά οί' ελπίες, Χώρα των άγιασμάτων,
Έσούδ' δέ θα ξεχασθής κι' αν όλα ξεχαστούν!

ΕΛΕΝΗ ΣΠ. ΒΕΡΓΟΥ. Σέ συγγράμμεν γιά τό βαθύ θρησκευτικό αίσθημα πού δείχνει ή συνκρίσασα πού μ'ας έστειλες. Άλλά ό βίος πού Χριστού είναι όμα άνώτερο τών δυνάμεών σου. Πάντως τό γράμμα σου είναι καλό, καί καί οι σκέψεις σου, καί μέ τή μελέτη καί τήν πείρα θα έξελιγής. — ΔΕΣΠΟΙΝΑΝ Ι. ΤΟΤΖΗ. Σ'ας συγγράμμεν γιά τό άριστό γράμμα σας, από τό όποιο παίρνομε τήν άκόλουθη περιλήψη:

«... Πατρίδα μου γλυκειά, πού μέσα στην φυχή τών γενναίων παλληκαριών σου έξύπνησε πάλι ό ηρωϊσμός τών άθανάτων παιδιών σου

του 1821. Έλλάδα, χώρα ζηλευμένη από όλον τόν κόσμο, πού έχεις παιδιά γιά να οί' υπερασπισθούν, καί είναι πλάσμενη από τόν Θεό να ληξή πάντοτε τήν Έλευθερία σου. Τ'αν παρσιτική άνόγη, γλυκειά Πατρίδα μου, καί ελπίς οι μικρές Έλληνοπούλες, θα μάθωμε να πίνωμε τό όπλο στο χέρι, γιά να μή χαθώ τό Ένδοκο θυσία σου. Γιατί καί τών προσώνων μας τό αίμα μ'ας θωρακίζει' εσπρά να ζήσε στή σελούδια καλύτερα σ'όν άδην. — ΝΙΝΑΝ ΜΟΥΖΑΚΗ. Από τό ποίημά σας εθα νικήσωμε καί πάλι δημοσιεύομε τό άκόλουθα τρία τετράστιχα:

Θά νικήσωμε καί πάλι,
γιατί είμαστε παιδιά
μιάς Έλλάδος δοξαμένης
από τ'ά χρόνια τά παλιά.

Θά νικήσωμε καί πάλι
γιατί πάντα παλούμο
τήν Τυχή καί Μετερίδα μας
γιά να ύπερασπισθούμε.

Θά νικήσωμε καί πάλι
γιατί πάντα βοηθά
έγχομε τόν Πουτή μας
καί Παναγάσο Θεό.

ΑΓΝΩΣΤΟΝ. Παρελείπατε να σημειώσετε από γράμμα σας τό θυσία σας καί έτσι δέν μπορώμε ούτε να εξακριβώσωμε τήν πληροφορία σας ότι μ'ας έστειλατε ταχυδρομικάς 80 δραχμές, ούτε να σ'ας στείλωμε τά φύλλα πού ζητείτε.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΠΝΕΥΜ. ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Ι. ΜΑΡΚΟΜΑΝΩΛΑΚΗΝ. Καλό βέβαια τό σταυρούλεό «Ζήτη ή Νίκη», αλλά τά μαύρα είναι συγκιτηρουμενάς τά ίδια σημά. Τό όλα μέτσα. Διότι εις τήν μονικήν εικόνα ό Λοστρόμος προβάλλει τόσο πού καί υλίστα κάθε μέρα: — ΧΡ. ΚΡΕΜΑΣΤΑΝ. Εις τό

σταυρούλεό σας να προτιμάτε τετράγωνα σχήματα. — Σ. ΠΑΤΑΚΑΚΗΝ. Δέν παρουσιάζουν ενδιαφέρον. — ΑΝ. ΚΑΤΣΑΔΟΥΡΟΝ. Θα χρησιμοποιήσής καί ού όσον μεταλόση. Αί άσκήσεις μετρία. — Ι. Γ. ΚΑΦΕΤΖΑΚΗΝ. Καλή ή κλίμαξ. — Σ. ΠΕΤΡΙΑΝΗ. Θα δημοσιεύομεν μερικά. —

Π. Α. ΚΟΥΤΣΕΛΗΝ. Πρόκειται περί άκροστιχίδος καί όχι δικτυωτού. Τά άλλα μετρία. Τά σταυρούλεα πρέπει να είναι μεγαλύτερα (10x10, 11x11, 12x12). — Α. ΠΟΥΛΟΡΕ. Μ'ας ενδιαφέρουν τά ένιστα καί κοστά, άλλα πρέπει να είναι εκπληκτικά. — Θ. Ι. ΔΟΝΤΑΝ. Έγκρίνονται. — ΜΑΡ. ΚΑΡΑΒΕΛΑΚΗΝ. Άντικείμεν τό σταυρούλεον (άκρος, άσπός, σπρά κλπ.). — ΜΑΝ. ΚΑΡΑΒΕΛΑΚΗΝ. Πιθανόν να δημοσιεύομεν τό πρώτον δικτυωτόν. — Χ. Ε. ΣΠΑΝΟΔΑΚΗΝ. Θα δημοσιεύομεν μερικά. Να γράψετε από τή μία άρι του χαρτιού. — Α. Β. ΚΑΡΔΑΛΙΝΟΝ. Έγκρίνεται. — Τ. Ι. ΡΙΖΟΔΑΜΟΝ. Πιθανόν να δημοσιεύη τό κρυπτογραφικόν. — Θ. ΚΑΦΑΣΗΝ. Α. ΑΛΛΗΠΑΝΤΟΥ. ΔΗΝ. Μόνον άκροστιχίδος: Είναι ένα είδος πού μ'ας στέλλουν όλοι οι άναγινώσται μας. Προτιμούμεν κάτι καλύτερον. — Ε. Α. ΜΠΑΡΜΠΑΡΗΝ. Έληφθοναν ός' όφιν. — Ι. ΚΕΣΙΣΤΑΥΟΥ. Να γράψετε από τή μία άρι του χαρτιού. Ομοιωθήκατε τά σταυρούλεά σας έχον πάρα πολλά μαύρα. — Ο. Γ. ΧΑΤΖΑΚΗΝ. Απορίστανται. — Μ. Ι. ΣΤΑΘΑΚΗΝ. Πιθανόν να δημοσιεύομεν. — Γ. Α. ΚΑΝΤΙΑΝΗΝ. Καλό τό δικτυωτόν. — Α. Δ. ΠΑΠΟΥΤΖΗΝ. Τόσα πολλά μαύρα; Να γράψετε από τή μία άρι του χαρτιού. — Τ. Ν. ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΝ. Καλαί αί άσκήσεις. Ή όνομαγρία πρέπει να έπάσχη οι κάθε στίχοι. — Θ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ. Δέν είναι καλοσχεδιασμένα καί μέ σινικό μελάνι τά σταυρούλεα. Καί οίς άκροστιχίδας:

Τύποις: ΠΥΡΕΩΝ Α. Ε.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ & ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΑΧ. 1.205.000.000
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (τῇ 31ῃ Δεκεμβρίου 1940) » 11.496.000.000

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Δέγεται καταθέσεις πάσης φύσεως εις δραχμάς. Άγοράζει καί πωλεί μετοχάς καί όμολογίας εις τό έν Άθήναις Χρηματιστήριον διά λογαριθμικών τριτών. Παρέχει δάνεια επί άνεγύχου δημοσίων χρεογράφων, μετοχών καί όμολογιών εταιριών. Δέγεται πρὸς φύλαξιν χρηματιόγραφα παντός είδους. Έκμισθοί χρηματοκιβώτια πρὸς φύλαξιν τίτλων καί τιμαλφών άντικειμένων.

ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ ΣΤΑΦΙΔΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 53
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 22.721. 30.601, 30.602

ΚΥΡΙΩΤΕΡΟΙ ΣΚΟΠΟΙ. Προστασία παραγωγής καί έμπορίας της κορινθιακής σταφίδος — Βελτίωσις τῆς ποιότητος. Κοινή έναποθήκευσις τῆς σταφίδος — Ολιγοποίησις χλωράς σταφίδος — Διαφήμισις τῆς σταφίδος εις τό Έξωτερικόν καί τό Έσωτερικόν.

ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗ ΣΤΑΦΙΣ. Ό πλέον εθνήνός, υγιεινός καί εύγευστός έπὶ καρπός τῆς παγκοσμίου γεωργικής παραγωγῆς. — Είναι πλουσιωτάτη εις σάκχαρον καί βιταμίναις. — Έχει μέγιστην θερμαντικήν δύναμιν. — Περίεχει μαγνήσιον, ένδεικνυόμενον κατά τό καρκίνου, αλκαλικά ούσιας, ώφέλιμους εις τό σπιν, σίδηρον, άστατα κλπ. ώφέλεια εις τόν όργανισμόν τού άνθρώπου. Τωώνοντες κορινθιακήν σταφίδα έξασφαλίζετε τήν όγείαν σας, έχετε οικονομίαν καί ένισχύετε τήν έθνικήν μας οικονομίαν.

Η ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗ ΣΤΑΦΙΣ ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

